

ZPRAVODAJ

Společnost psoriatiků a atopických ekzematiků

Zima 2014

Návštěva u Hejlů v Roztokách

byl jednou jeden hrad – v Brně

ZPRAVODAJ

Společnost psoriatiků a atopických ekzematiků

Zima 2014

www.dermanet.cz

Vydáváno ve spolupráci s Českou akademií dermatovenerologie o.p.s.

Redakční rada členů SPAE:

Předseda:

Ing. Josef Pohůnek, prezident SPAE

Členové:

Ludmila Kambová

Stanislav Ulenfeld

Odborná redakční rada:

Prof. MUDr. Jana Hercogová, CSc.

(Dermatovenerologická klinika UK 2. LF a FN Bulovka, Praha)

MUDr. Miloslav Nečas, PhD.

(Dermatovenerologická klinika LF MU a FN U sv. Anny, Brno)

Prof. MUDr. Alena Pospíšilová, CSc.

(Dermatovenerologická klinika LF MU a FN Brno, Brno)

Prim. MUDr. Jaroslav Strejček, CSc.

(Centrum dermatologické angiologie, Praha)

MUDr. Hana Tomková, PhD.

(Krajská nemocnice T. Bati, Kožní odd., Zlín)

Prof. MUDr. Vladimír Vašků, CSc.

(Dermatovenerologická klinika LF MU a FN U sv. Anny, Brno)

Prim. MUDr. Naděžda Vojáčková

(Dermatovenerologická klinika UK 2. LF a FN Bulovka, Praha)

OBSAH

BLAHOPŘEJEME	3
VSTUPNÍ SLOUPEK	4
VITILIGO	6
PORADNA PRO PACIENTY S LUPÉNKOU	10
KRÁTKÉ ZPRÁVY	11
LÁZNĚ V LIPOVÉ DOČASNĚ ODVRÁTILY KONKURZ.....	12
ZASEDÁNÍ CELOSVĚTOVÉ ORGANIZACE IFPA	14
NOVOROČNÍ POVÍDKA – NESCHOPENKA	15
POKOJ PACIENTŮM A LÉKAŘŮM DOBRÉ VŮLE!.....	22
DESET PŘÍZNAKŮ, KTERÉ BY VÁS MĚLY VAROVAT.....	32
ZAVŘI OČI A MYSLI NA ANGLII	26
ZP MV má pro praktické lékaře NÁSTROJ PRO BEZPEČNĚJŠÍ PRESKRIPCI	29
VAKCÍNA PROTI MENINGOKOKU B již i na českém trhu.....	30
WPD – Brno.....	31
WPD – SVĚTOVÝ DEN PSORIÁZY 2014 V BRNĚ	32
SKONČILO LÉTO.....	34
BAŠKA VODA	35
ZAKYNTHOS.....	36
CO SE KDE DĚLO.....	40
CO SE KDE BUDE DÍT	44
KONTAKTNÍ ADRESY	48

BLAHOPŘEJEME

*Přání pevného zdraví, osobní i pracovní pohody,
posíláme našim členům, kteří v lednu až březnu 2015,
oslaví své kulaté životní jubileum.*

Libuše Králová z Prahy 10

Vlasta Zatloukalová z Kralic na Hané

Zdeňka Vodrážková z Březnice

Eliška Labudová z Hnojníka

Marie Krupařová z Pardubic

Libuše Šafránková z Pardubic

Miloslava Márová z Turska

Naděžda Bajgarová z Ostravy

Jiří Zelený z Mladé Boleslavi

Alla Šplíchalová z Nového Města nad Metují

Radovan Janoušek z Plzně

Jitka Tomková ze Stačče

Helena Konečná

z Hradce Králové

Šárka Pohůnková ze Vsetína.

Gratulujeme

Vážení přátelé,

než se nadějeme, máme tu zase nový rok. A někteří z nás, budou bilancovat se starým a dávat si předsevzetí do roku nového. Mnohému ta předsevzetí sice dlouho nevydrží, ale aspoň se pokusil polepšit se.

Ke Světovému dni psoriázy jsme uspořádali společné setkání v Brně, přednášky a prezentace byly perfektní, získali jsme spoustu informací, pobavili jsme se při dobré hudbě. Dále jsme se zúčastnili konference na magistrátu hlavního města, a také se nám podařilo spustit internetovou poradnu o lupénce (přesně na den psoriázy 29. 10.). Kdokoliv se může v této poradně na internetu zeptat, co ho zajímá, a jedna z pěti lékařek, které byly doporučeny a vybrány Českou akademií dermatovenerologie, mu odpoví. Celý projekt zařídila firma Janssen-Cilag. O spuštění poradny byla veřejnost informována celostátním tiskem, v televizi ji uvedla paní prof. Hercogová a v českém rozhlasu ji představil náš člen Max Legler. Od svého začátku má poradna vysokou návštěvnost a píšeme o ní na jiném místě.

V našem domě došlo ke dvěma závažným haváriím. Ve čtvrtém patře praskla voda a protékla až do sklepa. V postiženém bytě se voda hromadila na parketách a plovoucí podlaze, až dostoupila určité výše a tlaku, tak si našla cestu kolem spojů jednotlivých panelů a tekla po zdech dolů. O patro níž si našla cestu kolem plastového okna, přetekla na římsu a odtud stékala po zdi dolů a kapala z jednoho parapetu na druhý. Sousedka z přízemí se chystala pro holku do školky, a když slyšela, jaké cákance jí bubnují za oknem, vrátila se pro deštník.

O patro níž došlo k požáru bytu od svíčky na konferenčním stolku, kuchyň a obývák byl zcela zničen. Normálně by se řeklo, že potopa ve čtvrtém a oheň ve třetím patře se navzájem jakž-takž vyruší. Problém je ale ve dvou věcech: jednak ony události se staly v různých vchodech našeho domu a druhak potopa sice byla včera, ale oheň nastal o dušičkách před dvěma lety a deseti dny (chytrý páťák si hned může počítat, kterého dne jsem tento úvodník psal). Po ohni už dávno nejsou ani památky (i venkovní fasádu jsme museli nechat zjara přemalovat), zato na následcích vyplavení se teprve začíná pracovat. Nebýt to pro zúčastněné tak tragické, doporučil bych našim nájemníkům pro jistotu nosit hasičskou příbhu s dýchacím přístrojem a současně plavací kolo a holínky. Ostatně s dýchací bombou si to muž šine do postele, manželka na něho hledí, co to má a on nato: Lékař mi říkal, že bez kyslíku vrcholu nedosáhnu...

Nějak se ten svět zrychluje, či co. Vždycky stačilo objednat hájenku na Nivce pro ubytování pro Výstup na Portáš v únoru, březnu, teď mně správčová volala, že na příští jaro jsou volné poslední 2 víkendy, tak jsem musel zrovna jeden zamluvit, píšeme o tom na jiném místě.

O Vánočních svátcích naraříte nějaké dárky pro své blízké pod stromček a nezapomeňte s dárky ani na sebe, můžete udělat dietní chybu a zblafnout spoustu salátu s kaprem, přičemž ten kapr může být smažený, na modro, na černo, na lízink... Do nového roku vám přeji to, co byste si sami přáli, necht' se splní všechna vaše předsevzetí a ať balon vašeho osudu je nesen nad krajinou života hodně vysoko a daleko a ať nepřistává a nepřistává ...

V úctě
Josef Pohůnek

NOVÁ POŠTOVNÍ ADRESA SPAE

Za výbor SPAE Miloslav Zavřel

Vážení přátelé, od založení SPAE uteklo již téměř 25 let. Brzy po jejím založení až dosud jsme využívali adresu pro zaslání pošty P.O.Box na poště Praha-Spořilov, která byla blízko tehdejší vůdčí osobě SPAE Janě Břízové. Postupem času a se změnou ve výboru SPAE nastal problém, že osoby, které nyní zajišťují výběr P.O.Boxu, musí jezdit přes celou Prahu. To se již stalo časově neúnosné (MHD minimálně 1 hodinu), a tak se výbor dohodl, že se přesune korespondenční poštovní adresa SPAE na poštu do centra Prahy. Stejně tak se přesunul účet do pobočky banky v centru města, kde je všem určeným osobám relativně dobře dostupná. Nově tedy zasílejte při písemném styku korespondenci na novou adresu SPAE, kterou najdete i na konci Zpravodaje:

SPAE
Rybná 682/14
110 05 Praha 1

VITILIGO

MUDr. Zuzana Sečníková, Prof. MUDr. Jana Hercogová, CSc.

Dermatovenerologická klinika 2. LF UK a Nemocnice Na Bulovce, Praha

www.bulovka.cz

Definice

Vitiligo je získané onemocnění charakteristické přítomností depigmentovaných skvrn na kůži a může být spojeno s dalšími autoimunitními nemocemi, zejména poruchami štítné žlázy. Je značným kosmetickým problémem, jeho léčba je zdlouhavá a těžce předvídatelná.

Epidemiologie

Jedná se o časté onemocnění, postihuje přibližně 0,5 – 2 % populace, bez výraznějších rozdílů v závislosti od etnické příslušnosti nebo pohlaví. Asi v 50 % případů se onemocnění vyskytuje před dosáhnutím 20. roku života, do 8 let věku se nemoc objeví asi ve 25 % případů.

Etiopatogeneze

Příčina onemocnění není dosud zcela plně objasněna. Vzhledem k tomu, že se vitiligo vyskytuje častěji v rodinách, existuje předpoklad, že na vzniku nemoci se mohou podílet genetické vlivy. U cca 30 % pacientů je onemocnění přítomno také u rodičů nebo sourozenců. Kromě genetických aspektů existuje v současnosti několik teorií vysvětlujících ztrátu melanocytů (buněk produkujících pigment melanin) – autoimunitní teorie, kde se předpokládá ubývání melanocytů vlivem zánětu, dále autodestrukční teorie nebo teorie neuronální.

Klinický obraz

Typickým projevem vitiliga je skvrna křídově bílé nebo mléčné barvy dobře ohraničená zdravou kůží. Skvrny mívají různou velikost - od milimetrů po centimetry. Počáteční léze se objevují na rukách, předloktích, chodid-

lech a na obličej, často se nacházejí kolem úst nebo očí. Skvrny mohou být lokalizované či vícečetné, což je častější. U pacientů se světlou kůží mohou být projevy vitiliga diskrétnější a hůře rozpoznatelné. V těchto případech lze ozřejmit vyšetření Woodovou lampou. Mezi postiženou a zdravou kůží lze někdy detekovat tzv. přechodovou oblast, přičemž vzniká obraz třibarevného vitiliga. Vzácně, zejména v časných stádiích nemoci, se na okraji bílých skvrn může objevovat světle růžový zánětlivý lem, někdy lehce svědicí. V případech obnovování pigmentu zejména kolem vlasových folikulů je popisován tmavě hnědý odstín barvy kůže, který vytváří tzv. „čtyřbarevné vitiligo“. Byl popsán i případ pětibarevného vitiliga, modré vitiligo je charakteristické namodralým odstínem kůže postižením vitiligem. Depigmentace vlasů a vlasového porostu se označuje jako polióza (poliosis).

Vitiligo lze klasifikovat do několika typů, nejčastěji se rozděluje podle rozsahu postižené kůže na:

1. **Lokalizované vitiligo**, které postihuje jednu oblast a dále se rozděluje na:
 - a) Fokální – je charakteristické přítomností jedné nebo více skvrn v rámci jedné menší oblasti
 - b) Segmentální – se vyznačuje přítomností jedné nebo více skvrn na rozsáhlejší oblasti kůže, je nejčastějším typem vitiliga u dětí.
 - c) Mukózní – je charakteristické postižením sliznic.
2. **Generalizované vitiligo**, které postihuje víc než jednu oblast a dále se rozděluje na:
 - a) Akrofaciální – je typické postižením okrajových částí těla (prstů, rukou, nártů, periorificiální oblast)
 - b) Vulgární – nejčastější typ, charakteristický postižením různých částí těla
 - c) Smíšený – kombinace dvou předchozích typů
3. **Univerzální vitiligo** je charakteristické postižením prakticky celého kožního krytu a je často spojené s různými autoimunitními nemocemi.

Diagnostika

Vitiligo obvykle nečiní diagnostické potíže a většinou je klinický obraz dostačující. V případě nejasností je možné provést biopsii s histopatologickou verifikací. V některých případech lze v diagnostice využít vyšetření Woodovou lampou, které zvýrazní kůží postiženou vitiligem. Diagnózu vitiliga podporuje pozitivní rodinná anamnéza a přítomnost sdružených onemocnění. Vzhledem k tomu, že vitiligo může tyto onemocnění časově předcházet, je vhodné 1x ročně provést soubor laboratorních vyšetření zaměřený na časnou detekci těchto nemocí (krevní obraz, glykémie, protilátky proti štítné žláze a další autoprotilátky, event. další speciální vyšetření).

Vitiligo – sdružené nemoci

Oční postižení - nejčastějším očním postižením je zánět cévnatky a duhovky (8-10 %), bez postižení zraku

Postižení sluchu - u vitiliga mohou být postiženy také melanocyty vnitřního ucha, což se u pacientů projevuje poruchami sluchu

Autoimunitní nemoci - vitiligo je onemocnění často asociované zejména s poruchami štítné žlázy, které se uvádí až u 40 % pacientů, přičemž vitiligo obvykle těmto nemocem předchází. Společně s vitiligem, se kromě poruch štítné žlázy, vyskytují častěji například perniciozní anémie, diabetes mellitus I. typu, nespecifické střevní záněty nebo Addisonova nemoc. Z kožních onemocnění se s vyšší frekvencí u pacientů s vitiligem mohou objevit alopecie areata, lupus erythemathodes, psoriáza, Suttonův névus nebo lichen planus.

Terapie

Vitiligo je onemocnění terapeuticky náročné s těžce předvídatelným průběhem, přičemž odpověď na léčbu je velmi individuální. Bez léčby má toto onemocnění obvykle progresivní charakter, i když spontánní repigmentace byla popsána asi v 10-20 % případů. Obecně nejhorší terapeutická odpověď bývá na akrálních částech těla.

Při posuzování pacienta s vitiligem a navrhování terapie je důležité zvážit věk, předchozí onemocnění, současnou medikaci, rozsah, stupeň a aktivitu nemoci.

Lokální kortikosteroidy

Lokální kortikoidy se používají v léčbě vitiliga od 50. let minulého století pro jejich protizánětlivý a imunomodulační efekt. V praxi se používají středně silné kortikosteroidy, doporučena je aplikace jak u dětí i dospělých 1x denně na léze mimo obličej po dobu maximálně 3 měsíců, nebo s aplikací obden po dobu 6 měsíců.

Topické imunomodulátory

Tato skupina léků se v léčbě vitiliga používá „off-label“ od roku 2002, především v lokalizacích, kde je dlouhodobá aplikace kortikosteroidů nevhodná. Takrolimus a pimekrolimus mají příznivý léčebný efekt, který byl popsán u dospělých i u dětí, zejména v oblasti hlavy a krku. Jejich aplikaci lze kombinovat s fototerapií (světloléčbou). Doporučována frekvence aplikace je 2x denně po dobu 6 měsíců, v případě příznivého efektu lze pokračovat do 12 měsíců.

Fototerapie

V současnosti představuje světloléčba UVB zářením 311nm metodu první volby v léčbě rozsáhlého vitiliga. Do-

poručována frekvence aplikací je 2-3x týdně po dobu 3-6 měsíců. Nejčastějším nežádoucím účinkem léčby je zarudnutí, pálení nebo svědění v místech aplikace. Kromě komorové UVB fototerapie nebo paravanu, lze s výhodou u vitiliga využít tzv. fokusanou fototerapii, cílenou pouze na postižené oblasti kůže. V terapii vitiliga se v praxi využívá také světloléčba UVB zářením 308 nm, kterou poskytuje excimerové světlo nebo excimerový laser. V porovnání s UVB terapií 311 nm je repigmentace rychlejší, s potřebou nižšího počtu aplikací k dosažení stejného léčebného efektu. Účinek je však srovnatelný.

Celková terapie

V léčbě vitiliga se celková terapie využívá pouze výjimečně. Limitující pro rozšířenější použití např. celkových kortikosteroidů je zejména častý výskyt nežádoucích účinků (nárůst hmotnosti, akně, poruchy menstruačního cyklu, agitovanost, hypertrichóza, dyspeptické obtíže).

Chirurgická terapie

Chirurgické metody jsou vhodné pro vitiligo, které je stabilní. Využívají se různé techniky, obvykle mini štěpy, následované fototerapií. Některý typy transplantací melanocytů mohou být prováděny v lokální anestézii ambulantně. Nicméně, transplantace rozsáhlých oblastí kůže vyžadují celkovou anestezii a plně vybavený operační sál.

DALŠÍ METODY

Kamufláž

Existuje několik způsobů, jak zakrýt malé i větší okrsky depigmentované kůže. Samoopalovací prostředky (ve formě gelů, krémů, sprejů, mlék) dodají kůži přirozený odstín, trvající cca 3-5 dnů. Vyžadují pravidelnou a pečlivou aplikaci, s výhodou lze použít kvalitní voděodolné prostředky, které mají trvalejší efekt a nebarví oblečení. Pigmentované krycí krémy jsou lehké, snadno použitelné, a téměř vždy bez parfému. Jejich voděodolnost umožňuje kontakt s vodou během sprchování nebo plavání. Pro déletrvající efekt je možné použít fixační sprej.

Psychologická péče

Vitiligo je častá porucha pigmentace, která sice nezpůsobuje tělesné postižení, nicméně pacienti mohou pociťovat variabilní stupeň psychosociálního znehodnocení. Subjektivní hodnocení psychologického dopadu nemoci by mělo být zahrnuto jako součást hodnocení závažnosti onemocnění. V případě potřeby je vhodná psychologická event. psychiatrická intervence.

Závěr

Vitiligo je poměrně časté onemocnění charakteristické poruchou pigmentace.

Vzhledem k tomu, že bývá doprovázeno dalšími nemocemi, je vhodné v pravidelných intervalech pacienty sledovat a laboratorně vyšetřovat s cílem časného odhalení sdružených onemocnění. Důležitou součástí terapie pacientů s vitiligem je psychologická podpora a péče. I přesto, že léčba je zdlouhavá a těžce předvídatelná, je toto onemocnění léčitelné a v budoucnosti lze očekávat další nové terapeutické možnosti.

LOTTI, Torello a HERCOGOVÁ, Jana.

Vitiligo: Problems and Solutions. New York: Marcel Dekker, 2004, 619 stran, ISBN 0-8247-4305-9.

PORADNA PRO PACIENTY S LUPÉNKOU

Josef Pohůnek

Při příležitosti 10. výročí Světového dne psoriázy, který připadá na 29. října, naše SPAE spustila na internetu projekt **Poradna pro pacienty s lupénkou**, kterou naleznete na adrese <http://bezlupenky.cz/>. Lidé zde zadávají dotazy, týkající se lupénky (pokud se někdo zeptá na jiný kožní problém, nebude mu odpovězeno, na dotazy jiného typu nemají lékaři prostor). Odpovídá zde pět dermatologů z fakultních nemocnic z Brna a Prahy.

Tazatel může spolu s dotazem zadat svou e-mailovou adresu, na kterou mu bude poslán vzkaz, že dotaz byl již lékařem zodpovězen. Rovněž může zadat skupinu, do které tematicky dotaz spadá (skupinu upřesní lékař, až bude odpovídat). Pro statistické vyhodnocení může ještě zadat kraj, odkud tazatel pochází. Úvodní stránka je na přiloženém obrázku.

Na stránce je taky popsáno, co to lupénka je, jaké jsou její formy a jak se léčí. Lze též prohlížet starší (postupně všechny) dotazy.

Po týdnu od spuštění bylo tazateli zadáno a lékaři odpovězeno 64 dotazů. Poradnu navštívilo 2.307 uživatelů, z toho unikátních návštěvníků bylo 1.836 (ostatní tam chodí opakovaně). Bylo zobrazeno 8.343 stránek z této poradny (o lékařích, co je to lupénka, jak se léčí). Dotazy zadalo 54% mužů a 46% žen, podle věku bylo 28% tazatelů ve věku 18-24 let, 34% tazatelů ve věku 25-34 let, 16% tazatelů ve věku 35-44 let, 13% tazatelů ve věku 45-54 let a zbytek 9% starší padesátipěti let.

Poradna pro pacienty s lupénkou

Prostřednictvím této poradny máte možnost položit Vaše dotazy odborníkům v oblasti dermatologie. Vyhrazujeme si právo nezveřejňovat nevhodné otázky.

Dobrý den,
Mám lupénku 40 let, nikdy nebyla zhojena. Mám nárok na biologickou léčbu?

ODESLAT DOTAZ

Chci poděkovat České akademii dermatovenerologie za oslovení lékařů, kteří se uvolili nad rámec své práce ještě odpovídat na dotazy. A taky děkuji firmě Janssen-Cilag s.r.o., za jejíž podpory mohla tato poradna vzniknout.

Myslím si, že poradna podpoří naši snahu šířit osvětu a sdělit všem, že lupénka je nepřenosné, nenakažlivé onemocnění a že se ho nemusí nikdo obávat.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Josef Pohůnek

Software pro SPAE jako dar za zlomek ceny

Letní kolo této akce (viz Zpravodaj č. 2 - Léto 2014) se neuskutečnilo. Důvod byl ten, že byla pouze 1 přihláška na nákup licence a dále náročnost pro zprostředkování tohoto daru. Pokud bude zájem, zopakujeme akci levného „nákupu“ licencí po novém roce, uzávěrku přihlášek stanovujeme na konec ledna 2015.

Mezinárodní výstup na Portáš 2015

Jubilejní 15. ročník Mezinárodního výstupu na Portáš se uskuteční ve dnech 22. - 24. 5. 2015. Ubytování bude na hájence Nivka, Vsetín – Semetín.

Testování přípravků

Na setkání v Brně jsme se s p. Dvořákem domlouvali na testování přípravků REHA na bázi emulzního systému 2Derm. Podle dalších informací od firmy bude toto testování zdarma probíhat tak, že přípravky budou předány klubům na základě objednávky. V objednávce bude uvedeno, zda daný člen je dítě, který přípravek, zda je to pro ekzém či lupénku. Na základě tohoto bude přiložen dotazník, který testovaná osoba vyplní a odevzdá. Je to z toho důvodu, aby měla firma zpětnou vazbu, jak její přípravky účinkují. Protože se množí dotazy, kdy testování začne, musím vám říct, že momentálně firma připravuje dotazník a harmonogram celého testování, aby testování nezneužila cizí osoba (nečlen SPAE). Jakmile bude firma připravena, spustí se toto testování přes jednotlivé kluby. Vedoucí klubů budou informováni, jak se to provede a kdy se začne.

Poděkování za reprezentaci SPAE

Děkuji klubu Vysočina za příkladnou reprezentaci jak vlastního klubu Vysočina, tak i celé SPAE v půlhodinovém pořadu místní televize TV Vysočina v pořadu Na slovíčko dne 23. 10. 2014. Zejména děkuji diskutujícím: paní Daně Navrátilové a Lence Šubrtové. Záznam relace naleznete na našich webových stránkách.

Děkuji panu Maxu Leglerovi za prezentaci nově spuštěné internetové poradny www.bezlupenky.cz v českém rozhlasu Dvojka dne 29. 10. 2014.

Děkuji p. Jaroslavu Lacmanovi, který byl zástupcem SPAE na kongresu Národní rady zdravotně postižených dne 16. 10. 2014.

Děkuji všem účastníkům tiskové konference k 10. výročí Světového dne psoriázy dne 16. 10. 2014 v zasedací místnosti radnice Hlavního města Prahy.

Děkuji všem účastníkům setkání při příležitosti Světového dne psoriázy ve dnech 17. -19. 10. 2014 v Brně.

Děkuji všem, kteří udělali cokoliv, co zviditelní SPAE.

LÁZNĚ V LIPOVÉ DOČASNĚ ODVRÁTILY KONKURZ a jednájí s kupci o záchraně

Autor: Rostislav Hányš

Zdroj:<http://olomouc.idnes.cz/>

29. října 2014 9:33

Zkrachovalé lázně v Lipové-lázních na Jesenicku, které už rok nepřijímají pacienty, by se přece jen mohly dočkat „resuscitace“. Jeden ze spolujednatelů a bývalý ředitel Radim Hatlapatka potvrdil, že vyjednává s dvojicí nových zájemců. Ti zvažují, že do lázní napumpují peníze a znovu zahájí provoz.

Lázně měly původně už v létě skončit v konkurzu, Hatlapatka a ostatní spolujednatelé ale nakonec vyjednali s věřitelskou bankou odklad splátek dluhu a prodloužili tak naději, že se do tradiční lázeňské obce zdravotnická péče v nějaké podobě opět vrátí. Investory se snaží přilákat už dlouhé měsíce, dosud však všechny pokusy zkrachovaly.

„Zatím se nedařilo. Teď ale jedná se dvěma zájemci, kteří berou svůj vstup do lázní velmi vážně. Očekávám, že s jedním z nich bych mohl ještě letos podepsat smlouvu o prodeji,“ věří Hatlapatka. Jména firem, které vstup do Lipové-Lázní zvažují, však zatím nechce odtajnit.

„Jedna z nich podniká v hotelnictví, druhá se vedle dalších činností zabývá investicemi. Víc teď prozradit nemůžu,“ říká Hatlapatka. Podle něj je reálné obnovit v lázních zdravotnický provoz.

„Není jisté, že to bude přímo lázeňství, i když to by bylo samozřejmě nejlepší. Ve hře jsou ale také projekty jako léčebna pro lidi trpící Alzheimerovou nemocí nebo domov pokojného stáří,“ nastínil spolujednatel lázeňského areálu.

Dle něj by byl podpis smlouvy ještě do konce roku optimální. „Pokud by se měl obnovit lázeňský provoz, bylo by přes zimu dost času na nejnnutnější úpravy v provozu

a jednání se zdravotními pojišťovnami, aby se zhruba v polovině roku mohly lázně znovu rozběhnout,“ domnívá se Hatlapatka.

Banka a věřitelé svolili s odkladem konkurzu

Obnova lázní by prospěla cestovnímu ruchu, míní ředitelka Sdružení cestovního ruchu Jeseníky Andrea Závěšická.

„Lipovské lázně jsou spojené se silným příběhem jejich zakladatele Johanna Schrotha a jeho velké rivality s Vincenzem Priessnitzem, zakladatelem lázní v nedalekém Jeseníku. A cestovní ruch na Jesenícku je z velké části spojen právě s lázeňstvím. Uzavřením lipovských lázní cestovní ruch významně utrpěl,“ řekla Závěšická.

Starosta Lipové Lubomír Žmolík je zatím opatrný. „Obec by obnovení lázní přivítala, ale já vyčkám, až se tak stane. Takzvaně slibných pokusů už bylo několik a pořád se nic neděje,“ upozornil Žmolík.

Sám Hatlapatka mluvil po sérii minulých nezdarů o tom, že pošle zadlužené lázně do konkurzu, aby nenarůstaly dluhy. Zatím tak ale neučinil.

„Domluvili jsme se s bankou a dalšími věřiteli, že s konkurzem ještě vyčkají, takže mám volné ruce k jednání o prodeji lázní. Pořád věřím, že klasický prodej dopadne mnohem lépe, než pokud by se lázně prodávaly v konkurzu. Co je nepřijemné, pořád narůstají úroky z dlužné částky, takže trpělivost věřitelů nebude bez hranic,“ shrnul Hatlapatka.

V 90. letech měly lázně až 220 pacientů a stovku zaměstnanců

Lipovské lázně vyhlášené léčbou cukrovky, nadváhy a závažných kožních onemocnění, jako lupénky nebo atopického ekzému, se dostaly do problémů po restrikcích v lázeňství před několika lety. Loni v říjnu už přestaly brát pacienty a koncem roku 2013 skončily definitivně.

Přítom v nejlepším období v devadesátých letech se zde léčilo najednou až 220 lidí, o které se starala stovka zaměstnanců. Uzavřením lázní trpí vedle řady bývalých zaměstnanců, kteří pořád nesehnali práci, také místní podnikatelé. Po uzavření lázní se v obci téměř neprodávají suvenýry s lázeňskými motivy, minimální tržby mají také občůdky s květinami nebo s drogerií ležící v blízkosti lázní. Nízké tržby mají také místní restauratéri.

Společníci se marně pokoušejí lázně prodat už od jara loňského roku, část doby se navíc nemohli shodnout mezi sebou a jedna ze spolumajitelek prodej blokovala.

„Pro úspěch prodeje bylo důležité, že jedna ze spolumajitelek slevila ze svých požadavků. Lázně opravdu není možné prodat tak, aby kromě částky na úhradu dluhů vynesly ještě další peníze pro nás spoluvlastníky. Nový majitel totiž bude muset jenom před zahájením provozu dát na nejnutnější úpravy desítky milionů korun. Je dobré, že si to kolegyně nechala vysvětlit,“ podotkl Hatlapatka.

ZASEDÁNÍ CELOSVĚTOVÉ ORGANIZACE IFPA

Josef Pohůnek

V červnu 2014 se sešli členové IFPA z celého světa na neformální schůzi ve Frankfurtu nad Mohanem. Za SPAE byl delegován prezident Josef Pohůnek.

Setkání zahájil prezident IFPA Lars Ettarp, dále předložil zprávu o činnosti IFPA od roku 2013. Pokladník IFPA Josef de Guzman přednesl finanční zprávu za rok 2013.

Po tomto úvodu byla řada na představení 4 velkých regionů IFPA, aby prezentovaly své aktivity 2013. Silvia Fernandez Barrio (Argentina) hovořila o mnoha politických a veřejných aktivitách ve sdružení Latinapso (Jižní Amerika), Hoseah Waweru (Keňa) představil opatření přijatá v africkém regionu, Josef de Guzman (Filipíny) mluvil o aktivitách v asijsko-pacifickém regionu a Celia Marin (Španělsko) z EUROPSO hovořila o dění v Evropě.

Dále vystoupili zástupci organizací, které nejsou zařazeny v těchto velkých regionech: Kanada, USA, Rusko, Chile, Kolumbie, Mexiko a El Salvador.

Hlavním tématem setkání byla příprava 4. celosvětového kongresu o psoriáze a psoriatické artritidě, který bude ve Stockholmu v roce 2015. Velká část byla též o uznání psoriázy jako závažné onemocnění Světovou zdravotnickou organizací WHO.

Kanadan Dr. Andy Robertson představil mezinárodní projekt zaměřený na výzkum a léčbu lupénky a dalších kožních nemocí. Lars Ettarp pak představil švédskou „školu lupénky“, která se ukázala být velmi účinným nástrojem pro zlepšení kvality života lidí s psoriázou a psoriatickou artritidou. Program má k dispozici specialisty, zdravotní sestry, dietní sestry a fyzioterapeuty s cílem zajistit komplexní přístup k léčbě a zaznamenal velký úspěch v několika různých místech ve Švédsku.

Dále byly prezentovány aktivity ze Světového dne lupénky v roce 2013 v jednotlivých zemích. Delegáti měli za úkol přinést materiály o tom, jak prezentovaly tento den jednotlivé země. Naše SPAE byla prezentována plakátem na koncert skupiny Fontána, který byl uskutečněn na počest Světového dne psoriázy.

Tématem Světového dne lupénky letošního roku 2014 je “Budování lepšího světa pro lidi s lupénkou”, který zpracovala Barbra Bohannan (sekretariát IFPA, Švédsko). Hlavní kampaň pro tento rok běží na serveru IFPA jako on-line dotazník, kde respondenti budou moci hlasovat které “nástroje” nejvíce pomůžou při budování lepšího světa pro lidi s lupénkou. Průzkum je k dispozici (anglicky) již nyní ve vyskakovacím okně na webových stránkách IFPA www.ifpa-pso.org, nebo samostatně na www.netigate.se/IFPA. Každý se tohoto průzkumu můžete zúčastnit.

Předběžné výsledky tohoto průzkumu budou prezentovány na Světový den psoriázy.

riázy v letošním roce, a konečný výsledek na světové konferenci o psoriáze příští rok v létě ve Stockholmu. Také jsme měli tu čest vymýšlet témata pro Světový den lupénky na příští rok 2015, který bude pod názvem “Naděje. Akce. Změna “. Jak mít naději a jaká přijmout opatření, aby se provedly změny k lepšímu.

Dalším tématem byl přehled z historie léčby lupénky, jak probíhá současná léčba psoriázy v rozvojových zemích z hlediska nákladově efektivní léčby, jaká je potřeba vzdělaných lékařů a jak jsou důležité komunikace pacientů s lékaři o cílech léčby a přínosu léčebných procedur. Důležitou součástí tvoří přístup k léčbě pro dětské pacienty.

Problémlo seznámení s biologicky podobnými přípravky (biosimilars), které přicházejí na trh na základě výroby náhrad biologických přípravků, jejichž patenty vpršely. Mezinárodní aliance patientských organizací IAPO vytvořila sadu nástrojů pro vzdělávání členů patientských organizací v této otázce používání biosimilars.

Během zasedání byli několikrát delegáti rozděleni do pracovních skupin, kde plnili různé úkoly a vymýšleli odpovědi na otázky, zaměřené na přípravu světového dne psoriázy, na budování lepšího světa pro lidi s psoriázou. Byli jsme rovněž seznamováni s ukázkami jednání s pracovníky státní správy a jak psát dokumenty na státní správu.

Prezident IFPA Lars Ettarp nakonec poděkoval všem účastníkům setkání za jejich vynikající práci a příspěvky a vyzval všechny zúčastněné organizace, aby i nadále slavily Světový den lupénky a prezentovaly ho jako velký úspěch a skvělý projekt!

NOVOROČNÍ POVÍDKA

NESCHOPENKA

Jiří P. Stýblo

Byly Vánoce. Štědrý den jsem strávil s rodiči, ačkoli by mi asi odpustili, kdybych se věnoval nějakým pro ně cizím lidem, vánoční pohodu by jim to však určitě nepřineslo. Kamarád zavola, že má nějaký vánoční zájezd do Pece pod Sněžkou, do ubytovny za facku, sněhu je habaděj a všechny vleký v provozu. Na dva svátky vánoční, odjezd z Černého mostu v Praze v 8.00. Mám spoustu letních aktivit a vášni, ale zimní jen jednu. Sjezdové lyžování. Od té doby, co už se na kopec nechodí pěšky s lyžemi na nohou, aby se ušlapal a mohl se sjíždět, ale vyveze vás nějaký šlepr, nebo dokonce lanovka, a jedete dolů upravenou sjezdovkou, je to takový zážitek, že bych neměnil.

25. prosince jsem těsně před osmou stál ve frontě lidí podobně ověšených ruksaky a s lyžemi v rukou spolu se svým kamarádem. „Tak tam jeď, Franto, máš to jako další dárek, užij si lyžování. Jen si nelámej ruce nebo nohy a my budeme odpočívát,“ řekli mi rodiče.

Kamarád na zastávce řekl: „Čau, to je alchymie tě rozhoupat. Vole, tam budou mraky holek. Mám to zmáknutý.“

Když jsme dojeli do Svobody nad Úpou, zavelel: „Vem si saky paky, lezem.“ Vystoupili jsme a lezli nahoru někam do stráně. Bylo nás jen pár, ostatní z autobusu jeli dál, až do Pece. Náš byl právě ten zájezd za facku. Levné ubytování v penzionku, který měl jen jednu ložnici pro patnáct lidí a společné příslušenství. Na jednu noc a za padesát kaček dobrý, řekl jsem si a šlapal dál.

Dostali jsme každý svoji postel a skříňku na věci, horskej strejda si nás zkásnul a šlo se na věc. Dolů, zpátky na silnici, kde jezdil skibus rovnou na plac. Vzali jsme pomu na delší uválcovanéj sešup, ale motala se tam spousta nějakých snobáků a mezi nima jednonohý bordáči. Žádný davy mladejch holek, jen buclatý zadky městskejch paniček. Prostě slabota, pro opravdovýho skimana nic moc, žádná hopsanda ze strany na stranu a mezi tím nějaká srandovní otočka proti kopci, fakt to nefrčelo. Zírat furt kolem a dozadu, aby do vás nějakej vánočka nevlít, byla otrava. „Dávám na to bobek,“ zavolal jsem na Jardu, „beru bouláč.“

A sjel jsem k dolnímu dvoukotváku, který byl jen asi dvě stě metrů dlouhý, a sjíždělo se dolů docela pěkným mogulem s uměle vytvořenými boulemi. To jezdí jen skimani a skiholky, protože se musí něco umět. Na kotvě jsem chytil nějakýho vyčouhlýho dlouhána s dvoumetrovyma sjezdovkama, který vysloveně čuměl na moje kratičkéy winglovky. Vyjeli jsme nahoru a on povídá: „Myslíš, že to sježu na těch mých lyžích?“

„Jo, jsou různý machři. Nejsou špatný prkna, jen lidi, co to neuměj. Didi by to sjel i na kolejnicích.“

„Kterej to je, ten Didi?“

„Třeba Didier Cuče. Ze Švýcarska. Machr.“

„Nedělej si srandu, chci se něco naučit.“

„Tak to musíš támhle na ten uválcovanéj kopec. Nahoru, dolů, nahoru, dolů, pořád dokola. Tohle si zkus až potom na krátkejch lyžích. To je moje rada.“

„Jednou bych si to zkusil. Vypadá to hrozně.“

To už jsme byli nahoře a za námi nikdo, další kotva byla volná.

„Tak jed,“ řekl jsem, „musíš točit lyže těsně za vrcholkem každý boule.“

Čahoun se rozjel a na druhé bouli upadl. Vstal a znovu se rozjel. Zase upadl. Lyže se mu svojí délkou na rozteč těch mogulů prostě nevešly. Tohle by na nich sjel jen opravdový machr. Když to vzdal, sjel jsem si to sám. Cik, cak, hop a hop. Určitě to znáte, je to taková hopsanda po bouľích, kdy držíte tělo v podřepu a hýbáte jen nohama sem a tam. Co nejrychleji. Vypadá to efektně a lidi kolem čumí. Ten čahoun stál vedle a taky čuměl.

Dole u kotváku nikdo nebyl a nemusel jsem se nikam hnát. Nohy dostanou za jednu jízdu dost zabrat a je teprve začátek sezóny, tak jsem je nechal vydechnout. Pak přijela nějaká holka, která tam před tím nebyla, nebo jsem ji neviděl. Sjela k nástupu a já také. Stáli jsme vedle sebe, každý s půlkou kotvy pod zadkem. Kouknul jsem se na její profil, který i s tím kulichem, co měla na hlavě, vypadal docela přijatelně. Měla nosánek trochu zvednutý do špičky, ale hlavně neměla frňák, který u holek nesnáším. Prostě mi neladí k ženské tváři a tělu nějaká skoba, nebo dokonce malý chobot. To možná sluší drsným mužům, vagabundům, dobrodruhům nebo námořním pirátům. Ženský obličej má být jemný, přívětivý a jakoby mazlivý. Nemá z něj nic vyčínávat. Tak to vidím já a právě teď jsem to tak viděl. Ona se na mě vůbec nepodívala.

Když jsme vyjeli nahoru, zkusil jsem takovou fintu, jako že mám rozepnuté přezky u bot, a začal jsem si je zapínat, i když byly zapnuté. Prostě jsem chtěl, aby jela první a já se mohl koukat. Nesežrala mi to. Vytáhla z kapsy telefon a tvářila se, že někam volá, nebo možná opravdu někam volala.

Začal jsem s tím mít problém, tak jsem sundal jednu lyži a začal si prohlížet skluznici.

Zaklapla telefon a rozjela se dolů. Bylo to dobré. To jsem usoudil, když byla asi v polovině. Že to bylo výborné, jsem usoudil na konci. Za polovinou těch mogulů byla jedna vyšší boule, na té skočila a udělala otočku o 360 stupňů, přestože můstky jako při závodech v mogulech tam nebyly. Zaklapl jsem vázání té sundané lyže a rozjel se. Udělal jsem to tak jako ona nebo jsem se o to alespoň snažil. Myslím, že jsem byl dobrý. Všiml jsem si, že zdola od kotvového vleku sleduje, jak jedu.

Sotva jsem dole zastavil, popojela ke kotvě a otočila se na mě: „Jedete nahoru?“

Trochu mě rozhodila tím spěchem, nenechala mě ani vydýchat. „Jo, jo, jedu taky,“ řekl jsem a sjel k nástupu.

Když jsme si dali pod zadky každý svoji polovinu kotvy, otočil jsem se k ní a řekl už vydýchaným hlasem: „Jezdí vám to fajn.“

Čučela někam na ten kopec před námi a neřekla ani slovo. Já jsem nečučel na kopec, ale na ni z profilu a nevěděl jsem co s tím.

„Vy asi nebudete moc mnohomluvná, že jo?“

Poprvé za tu dobu se na mě podívala.

„Komunikuju normálně, ale tuhle větu slyším za den asi dvacetkrát, tak na ni ne-reaguju.“

„Jasně. Tak kde se tady sežene nějaký dobrý daiquiri nebo třeba mojito?“

„To vám namíchají dole skoro v každé kavárně nebo baru.“

„Ale já to nechci pro sebe, chtěl bych pozvat vás. Až dojezdíte. Já se jmenuju Franta.“

„Alkohol nepiju. Jen štamprli šampaňského na Silvestra. Jsem Ivana.“

„A co takový vánoční Silvestr, to byste nechtěla?“

„Silvestra bych dnes nechtěla, ale na něco dobrého zajdu. Jen jako osvěžení.“

Sjeli jsme dolů k vleku a pak ona jela napřed až k parkovišti aut. Tam jsme sundali lyže a pěšky došli ke kavárničce u křižovatky. Byla to nějaká replika dřevěné chaloupky a uvnitř bylo útulné teplíčko.

Šampaňské se dalo objednat jen jako celá láhev, a tak jsme se nakonec shodli na kávě a dvou deckách červeného vína pro každého.

Když jsme si přitukli, navrhla Ivana, že si budeme tykat a povídali jsme každý něco o sobě, ale hlavně o lyžích a lyžování. Venku se začalo stmívat a já sledoval čas, abych stihl skibus zpátky do Svobody. Vysvětlil jsem Ivaně, jak jsme s Jardou ubytovaní, a také, že zítra odjíždíme, protože oba musíme ve dnech mezi vánočními svátky a Novým rokem pracovat.

„Já mám volno - nevolno až do jara,“ řekla Ivana s úsměvem. „Jasně že jen do začátku, dokud budou lyžaři.“

„Jak to? Co vlastně děláš?“ divil jsem se.

„Zdravotní hlídku. Něco jako první pomoc na sjezdovkách v případě zdravotních potíží návštěvníků. Městský úřad a vlekaři to financují, aby Horská služba nebo rychlá záchranka nevyjžděly k případům, kdy se věc dá vyřešit přímo na místě. Jsem taková předsunutá jednotka. V ruksáčku vozím základní potřeby a jsem pořád na telefonu. V těchhle dnech mám ale jen jeden problém a to jsou opilci na lyžích.“

„Vůbec jsem nevěděl, že něco takového existuje. Jak ses k tomu dostala?“

„Jednoduše. Mám zdravotnické vzdělání a umím jezdit na lyžích. Byl konkurz a vybrali nás čtyři. Dvě holky na den a dva kluky na večerní lyžovačky. Máme bydlení zdarma a permice na všechny vleky. K tomu docela malinkou finanční odměnu. Ale hlavně jsme celý dny na lyžích a to mě baví.“

Každou chvíli jsem koukal na hodinky v obavě, aby mi neujel zpáteční skibus a abych nemusel jít pěšky nebo si vzít taxíka. To by se mi to docela slušně prodražilo. Samozřejmě si toho všimla a mezi řečí o tom, jaké máme poznatky ze zájezdů do Alp nebo jiných hor, povídá: „Nekoukej pořád na ty hodinky. Mně samota nedělá dobře a mám jí teď za sebou už 14 dní. Nebudu to rozvádět, ale jsem ráda, že jsem potkala lyžaře, kterej je trochu normální. Teď zvu já tebe, tak co si dáme jako repeté?“

„Jsem z toho krapet mimo. Ten bus jede za dvacet minut a pak už nic. Nechci spát v nějakým iglú nebo nahonem shánět něco jinýho. Prostě musím odjet a přijedu sem zítra.“

„Jak myslíš. Já mám dvoulužák, garsonku pro dva. Kdybys chtěl, můžeš přespat a udělám i snídani. Jestli se bojíš, tak jdi na ten skibus.“

Myslím, že jsem na ni zíral s otevřenou pusou. Když se mi podařilo ji zavřít, otevřel jsem ji znovu a řekl: „Jo. To teda nevím. Nemám totiž pyžamo ani kartáček na zuby.“

„Tak to máš teda nepřekonatelný problém, kterej nevyřeším. Pánský pyžama nevedu. Ale nějaký kartáček a pastu na zuby bych našla.“

Mezitím si ten můj zpomalenej mozek přebral situaci a zvednul jsem sklenku s vínem. „Připadáš mi jako docela fajn holka. Tak na tebe.“

Přiuflukli jsme si a já jsem vytočil Jardu a řekl mu, že mám nabídku na přespání přímo v Peci, aby mě nesháněl.

„Vidíš? Co jsem ti říkal, holek jako smetí a všechny s lyžema. Koukej aspoň chvíli spát, jinak budeš zejtra nemožnej,“ řekl Jarda.

Postele v garsonce byly tak úzké a tak daleko od sebe, každá u jiné stěny pokojíku, že to přímo symbolizovalo celibát. Jardovo varování bylo úplně mimo hru. Ivana po chvíli pokecu a večerní očiště prohlásila, že je dost utahaná, že budeme spát a že doufá, že nebudu chrápat.

Ráno naservírovala talířky s houskou, máslem a marmeládou, půlku pomeranče pro každého a čaj. Nejsm zmlsaný hotelovou stravou a v ubytovně ve Svobodě bych neměl vůbec nic, takže jsem si docela chuchral.

„Musím do práce. Začínám od devíti,“ řekla, když jsme to slupli.

„Vezmeš mě jako asistenta?“

„To ti Bůh řek, že jo,“

Rozdělili jsme se, já zůstal u pomy, kousek nad nástupem, a Ivana si vyjela nahoru sedačkou. Zvedal jsem padavky. To byli lyžaři začátečníci, kteří upadli, ještě než je vlek vytáhl nahoru, a většinou nedokázali úplně vyklidit vyjetou stopu. Pak jsem vyjel nahoru a hlídal to shora, od výstupu, a pokaždé sjel podél vleku k padavkovi, pomohl mu vyklidit dráhu a potom jsem sjel až dolů a nechal se vytáhnout znovu nahoru. Byla to otrava. Před polednem začalo sněžit s deštěm a lidi někam zmizeli, tak jsem zmizel taky. Sjel jsem dolů hledat Ivanu.

Seděla s nějakým chlápkem v kiosku u sedačkové lanovky a dávali si pizzu.

Vykašlala se na mě, to jsem si mohl myslet. Nechala mě zaskakovat za sebe u pomy a sama se tady zabavovala.

Šel jsem k nim a řekl: „Ahoj Ivano, je tam příšerně a nejsou lidi. Tak jsem to zabalil.“

„Jasně, už jsem ti chtěla volat, ale objevil se brácha, tak jsem to odložila. Hele, to je můj bratr Tomáš z nemocnice v Turnově, dělá tam doktora. A tohle je Franta, můj nový známý, umí dobře na lyžích. Známe se teprve od včerejška, ale beru ho za kámoše.“

„Ahoj,“ řekl jsem Tomášovi a on taky řekl „ahoj“.

Sedl jsem si k nim a oni si dál povídali o nějakých zdravotních problémech a způsobech léčení, kterým jsem vůbec nerozuměl. Když to trvalo pro mě už trapně dlouho, zvedl jsem se a šel si k pultu pro panáka alkoholu. Byl jsem celý navlhlý a trochu jsem se klepal.

„Je ti něco?“ zeptala se Ivana.

„Asi nic, to je normální, trochu jsem zmoknul, nelam si s tím hlavu.“

„Kdybys měl problém, rád pomůžu. Jako doktor mám službu pořád,“ řekl Tomáš.

„Ne, ne. Za tři hodiny mi jede autobus do Prahy. Tak se trochu prohřeju a vypadnu. Stejně už to asi na dobrou lyžovačku nebude.“ Vstal jsem a koukal z okna.

„To počasí se úplně zkazilo.“

Mezitím mi Tomáš přinesl velký hrnek čaje a přidal k němu pilulku aspirinu. „Alkohol neléčí. Jestli ti něco pomůže teď hned, může to být tohle. Abys dojel domů. Může to být bronchitida nebo laryngitida, ale to bych tě potřeboval trochu vyšetřit. Bolí tě v krku?“

„Jen slabě, hlavně se celej klepu, mám nějakou zimnici nebo co a bolí mě hlava. Není mi vyslovené zima, ale jsem jakoby prostydej někde uvnitř. Asi to bude malárie nebo kousnutí kobrou královskou.“

„Jasná diagnóza. Nejspíš to bude obojí, jen teď neumím stanovit, v jakém pořadí. Navrhl bych ti, abys nikam nejezdil a zůstal tady. Nerad to říkám, ale vy měšťáci jste takoví nějaký míň odolný. Přejde plísňak a už máte problém. Patříš do postele a ne do autobusu, můžeš nakazit někoho dalšího. Ivana tě má za kámoše a měl bys tu zůstat.“

„Ivano, co ty na to?“

„Jo, já to beru,“ odvětila.

„Ale já musím zítra do práce, nemám žádnou dovolenou,“ řekl jsem.

„Napíšu ti neschopenku, pošlu ji pojišťovně a tvým šéfům. Není to problém. Dej mi zdravotní kartu a občanku. A kde děláš?“

„Městský úřad pro Prahu 4, odbor životního prostředí, řekl jsem a doplnil to e-mailovou adresou.“ Tomáš si opsal údaje z mých dokladů a vrátil mi je.

„Zařídím to,“ řekl a rozloučili jsme se.

Ivana mě odvedla do svojí garsonky, uložila mi lyže do skříňky a mne do postele. Ještě do mě nalila hrnek horkého čaje, ve kterém rozpustila další dva aspiriny. Pak někam zmizela. Sotva jsem se přikryl, začal ze mě kapat pot. Vylezl jsem a zabalil se celý do všech ručníků a osušek, které jsem našel. Už mockrát jsem se potil jako zvíře, ale nikdy takhle v úplné nečinnosti, bez pohybu. Vždycky to bylo při nějakém sportu nebo velké fyzické námaze. Ivana se vrátila s nákupní taškou. Vyndala z ní láhev červeného vína, nějaké sáčky a balíčky a pár rohlíků.

„Dostaneš svařáka s medem. To tě prohřeje.“

„Já už jsem přehřátej. Je ze mě mumie,“ poodhrnul jsem deku, aby viděla můj zábal. „Potím se jako kráva.“

„Krávy se nepotí. Ale tobě to udělá dobře.“ Podala mi teploměr.

„Změř se. To bude určující.“ Teploměr ukázal, že nemám ani zvýšenou teplotu, natož nějakou horečku. Ivana se divila a já nakonec také, přestože jsem si nějak horečnatě nepřipadal. Akorát jsem se nezřízeně potil.

„To může být nějaká anomální reakce na podchlazení,“ usoudila. „Chceš ten svařák? Udělám ho a dám si s tebou.“

Navlékl jsem si její tepláky a zasedl k ní. „Jsem zdravý pojištěnec. Nic mi není. Budu muset nastoupit do práce.“

Ivana na mě zírala trochu překvapeně.

„To bych asi nedělala. Karel už tvoje papíry určitě odeslal. Jsi uznanej marod. Nemůžeš se najednou uzdravit.“

„Ale já jsem se uzdravil. Nebo mi nic nebylo, jen nějaká indispozice z prochladnutí nebo co.“

„Ne, ne. Jsi ve stavu práce neschopného pojištěnce. Tak se podle toho chovej. Po snídani ti vlez zpátky do postele. Jsou tu nějaká pravidla, která se musejí dodržovat. Karel ti chtěl pomoci a měl by z toho problém. To přece nechceš.“

Nechtěl jsem už vůbec nic. Když jsem se podíval z okna, zjistil jsem, že se vyjasnilo a že možná tím pádem i přimrzlo. Jestli vlekáři začali zasněžovat, byla by parádní lyžovačka. Takže jsem vlastně něco chtěl. Jít si zalyžovat.

„Šel bych na lyže. Bude to pěkný,“ řekl jsem.

„Jasně, jdeme na to, pane zdravý nemocný.“

Svátečních lyžařů bylo na kopci pořád dost, kdo mohl, vzal si pár dnů dovolené. Zase jsme jezdili nahoru a dolů, sbírali ty, kteří měli problém se na prudkém svahu postavit na lyže. Ivana mi zařídila pár jízd pomou zadarmo, ale bezplatnou permici, jakou měla ona, mi nedali. Odpoledne jsem si ji koupil na kotvák s boulovatým sjezdem, a když to Ivana zjistila, přidala se ke mně. Zajezdili jsme si tak parádně, že mě všechny horečky přešly. Když jsme se vraceli k domu, což byl vlastně takový stylizovaný činžáček, stál u vchodu ředitel odboru životního prostředí pro Prahu 4. Můj ředitel.

Jakmile jsem ho uviděl, zastavil jsem se, otočil se zády a začal předstírat, že mám něco na noze. Ivana se otočila a ptala se, jestli mi něco je.

„Ředitel,“ řekl jsem šeptem, ale ona nerozuměla.

„Co říkáš?“

„Je to můj ředitel.“

Otočila se znovu ke vchodu a řekla dost nahlas právě to, co jsem potřeboval nejmíň ze všeho.

„Jakej ředitel?“

Samozřejmě to slyšel a otočil se k nám. Koukal na nás a zřejmě si Ivanu prohlížel. Já byl otočený zády a tvářil jsem se, že tam nejsem. Kdybych se uměl vypařit, udělal bych to.

„Vy mě odněkud znáte, slečno?“ Zareagovala úžasně, byla prostě lyžačka s rychlými reakcemi.

„Určitě, znám vás z jedné přednášky o životním prostředí. Bylo to na městském úřadu v Praze 4. Skvělá přednáška.“

Pořadila k němu a zřejmě mu podávala ruku.

„Já jsem Ivana Řeháková. Můžu vám s něčí pomoci?“

„Doktor Cibelec, ale vy mě znáte. Máme tu pronajatý byteček a manželka se zdržela se známými, zapomněla mi ovšem dát klíč od vchodu a mám jen ten od bytu. Kdybyste mi mohla odemknout.“

Slyšel jsem cvaknout zámek a kliku. Potom ředitel dodal: „Váš partner nebo manžel má nějaké zranění, že se tak kroutí? Pojdte, pomůžeme mu.“

Udělal pro mě maximum, které v té situaci bylo možné.

„Občas má křeče v noze, hlavně po delším lyžování. Ono se to spraví, prostě to odezní.“

„Ale na to potřebuje teplo, tak pojďte.“

Přišli ke mně a ředitel mě vzal pod paži a řekl: „Ale pane Karásku, to jste vy?“

„Ano, jsem. Bere mě křeč do nohy.“

„Ale to byste neměl jezdit na lyžích. A nemáte být dneska v našem úřadu? Dovolnou jsem vám asi žádnou nepodepisoval.“

„Doktor mi dal neschopenku, poslal to e-mailovou poštou, tak jsem nemohl do práce.“

„Mám to chápat tak, že jste schopen jezdit na lyžích, ale do úřadu nedojdete? Nemůžete tam osm hodin sedět a vyřizovat agendu?“

„To bylo jinak. Měl vnitřní horečku. Bylo tu podezření na nakažlivé onemocnění. Tak mu bratr vystavil neschopenku,“ řekla Ivana.

„Čí bratr?“

„Můj. Je lékař v Turnovské nemocnici.“

„Karásku, vy mě dostáváte do překerní situace. Nemůžu uznat, že jste neschopný pracovat. Jediné, co je uznatelné, je, že máte pohlednou přítelkyni. Jinak si připadám jako účastník nějakého pojišťovacího podvodu na zdravotní pojišťovnu.“

„Mám řešení,“ řekl jsem, „nebydlím tady, mám ubytovnu ve Svobodě nad Úpou a tam ležím s horečkou.“

„To je fakt,“ řekla Ivana. Doktor Cibelec se na nás podíval a zeptal se: „Kdy se hodláte uzdravit?“

„Třicátého prvního prosince, abych oslavil Silvestra.“

„Přeji vám veselou oslavu a v novém roce se uvidíme v kanceláři.“

„Vám také a děkujeme za pochopení,“ odpověděli jsme s Ivanou unisono.

POKOJ PACIENTŮM A LÉKAŘŮM DOBRÉ VŮLE!

MUDr. Radkin Honzák

Navštívil jsem známého, který na stará kolena přesídlil na venkov a zmodernizoval zde třicet roků neobývanou ruinu do úrovně městského nadstandardu. Při osmi-leté tvrdé práci se sžil se všemi svými sousedy, s nimiž sdílí běžné starosti vesničana od každodenního kuropění (kohouti tam opravdu kokrhají) do občasného večerního posezení v hospodě.

„Obdivuju zdejšího doktora, když vidím a znám zblízka jeho pacienty,“ řekl mi můj známý, když se konverzace obligátně stočila na zdravotní potíže, „že půlku z nich ještě nezabil, nebo aspoň nevyhodil. Včera jsem zašel pobejt, jak se tu říká, a můj soused, který každý večer zbourá osm piv a čtyři rumy, tam seděl u druhého piva a malého ruma. Ptám se ho, co mu je, a on mi řekl: Jdu zejtra k našemu údržbáři, von mi poslední vynadal, že moc chlastám, tak aby viděl, žene!“

Až se mě zeptá, řeknu mu po pravdě, že jsem měl všeho všudy dvě pívka a malej rum.

Já bych ho na místě toho doktora přetrh! Nebo další exemplář. Tři roky na střeždisku nebyl a teď chodí po vsi a stěžuje si, co že je to za doktora, když mu zanedbal rakovinu. Nechybělo moc a byl by si stěžoval někam vejš, ale chlapi mu to rozmluvili. Přitom ho ten doktor hned, jak se u něj zjevil, poslal za specialistou. Proč si to necháte líbit?“

Vztahy mezi lékaři a pacienty jsou podivuhodně asymetrické. Ve zdravotnickém zařízení má navzdory všem proklamacím lékař stále tu „vrchní ruku“ a pacient se podřídí jeho pohledu, když ne doopravdy, tak alespoň naoko.

Byrokratický systém mu velí, aby podepsal – zatím ne vlastní krví – že je mu jasné, že při vytahování třísky z palce mohou nastat smrtelné komplikace, a tak to podepíše. Většinou ani neví co.

Zato v běžném životě a na veřejnosti, která pokrytecky jednou do roka vyhlásí naše řemeslo za jedno z nejprestižnějších, se lékař těší účtě a dobré pověsti, teprve páchali něco od transplantace srdce výše. Jinak jsou jeho doporučení vesměs oslýchána a po pacientově odpovědi následně s Renčínem komentována replikou: Dobře jsem neslyšel, mladý muži, kam že si mám strčit své cenné rady?

Postoj českého občana k vlastnímu zdraví je na jedné straně velmi seriózní, až nábožný (zanedlouho si všichni budeme rituálně přát: Hlavně hodně zdraví! S nevyřčeným socialistickým dodatkem, zbytek si nakradem), na druhé straně naprosto ledabylý. Přitom existuje dostatek upozornění, že to je cesta zmaru. Bible říká, že nelze dvěma pánům sloužit, Angličané zase: You can't have your cake and eat it. České přísloví srozumitelně a pregnančně informuje, že nelze jedním zadkem sedět na dvou posvíceních.

Češi, věrní své myšlenkové tradici, vyražejí na další z beznadějných třetích cest s přesvědčením, že předvedou sobě, medicíně i světu, ve stylu poselství Urbi et Orbi, že dokážou sedět jedním zadkem ne na dvou, ale hned na třech posvíceních! Když se nezadaří, je na vině doktor!

Navštívil mě úspěšný podnikatel ve středním věku, který skutečně „to někam dotáhl“ a češe už jen ovoce solidního dědictví a předchozí usilovné práce. Při česání se evidentně nudí natolik, že se dopracoval při své úzkostlivé péči o zdraví až k úzkostné poruše s občasnými panickými atakami. Můj návrh na úpravu denního rytmu - vstává po desáté - s opovržením zavrhl, neboť by potom nemohl sledovat ty nejlepší tele-

vizní programy. Léky nechce, protože by si musel odepřít víno k večeři, a jak by to vypadalo?! Protože je šetrný a máme přece zdravotnictví, na které řádně a dost platí (potěšil mě, že neřekl „zadarmo“), o nějaké individuální psychoterapii neuvažuje a skupinu rázně zamítá, neboť nebude dělat duševní striptýz před cizími lidmi. Zbývá mi už jediné místo, kam ho poslat...

Vymahatelnost lékařova doporučení svou úspěšností předčí jenom vymahatelnost spravedlnosti. Ony by také při dodržování pár pravidel životosprávy splakaly nad výdělky všechny firmy vyrábějící antihypertenziva, antihyperlipidemika, antidiabetika a možná také antikvity a antilopy. Zato pacienti si udatně a často úspěšně stěžují.

Až před soudní stolicí...

V zemi, kde vynalezli bumerang, se jeho mechanismus jednomu stěžovateli nevyplatil. Dalo to sice práci, ale vyšlo to. V případě Varipatis & Almario (2013) NSWCA 76 zrušil odvolací soud v Novém jižním Walesu původní rozsudek vrchního soudu, který shledal praktického lékaře vinným ze zanedbání péče o pacienta s morbidní obezitou. Pan Almario se léčil u doktora Varipatis od roku 1997 pro řadu chorob, mezi nimiž dominovala morbidní obezita a hepatopatie. Lékař doporučil redukcí váhy s upozorněním, že dosavadní stav má vliv na progresi jaterní cirhózy. Odkázal pacienta na dalšího odborníka a ten ho odeslal na obezitologickou kliniku. Navzdory oběma doporučením pacient redukcí odmítl s tím, že v minulosti zhubl o 30 kg, ale nijak lépe se potom necítil. V roce 2001 se u něj rozvinula cirhóza a 2011 karcinom jater. Žalující vyhrál první proces, v němž požadoval náhradu 350 000 \$ za to, že lékař nepodnikl všechny potřebné kroky k tomu, aby jeho obezita byla léčena a zabránilo se tak rozvoji cirhózy, například že ho neposlal na bariatrickou operaci. Odvolací soud ale dospěl k závěru, že existuje dostatek důkazů o tom, že několik lékařů redukcí váhy doporučovalo, pacient však jejich doporučení ignoroval.

Doporučení jediného chirurga, který byl ochoten operovat u nás také před pár lety pacienta, který už byl více než rizikový, nemocný chronicky ignoroval. Drsný způsob, kterým ho lékař upozornil (zaslání úmrtího oznámení podobného pacienta), vyvolal tehdy pozdvižení. Dodnes jsem přesvědčen, že jednal v dobré víře s nejčistšími úmysly, a že tedy žádné popotahování nebylo namístě.

Dobře placená adherence?

Komunikace s pacientem má mnoho různých aspektů. Jedno z posledních témat: na diskusních stránkách BMJ je nadhozen dotaz, zda by pacienti trpící psychózou neměli dostávat od ošetřujícího psychiatra nějakou finanční odměnu za to, že užívají pravidelně léky. Zájem o tento postup najdeme už v publikaci Giuffridy a Torgersona otištěné v BMJ v roce 1997, v níž autoři shrnuli literární poznatky a došli k závěru, že

zejména v pediatrické praxi u infekčních chorob se tento postup vyplácí (cost-effective). Na ni navazuje recentní multicentrický výzkum vedený Stefanem Priebem, jehož pozitivní výsledky ve smyslu zlepšení adherence schizofreniků k léčbě po malé finanční odměně (17 € za depotní injekci antipsychotika) přináší poslední říjnové číslo BMJ. Diskutující však nejsou myšlenkou zdaleka tak nadšení jako autoři studie.

Sám dotuji jednu nešťastnou a finančně negramotnou osobu, kterou jsem nejprve pro rychlý a značný úbytek hmotnosti nechal podrobně vyšetřit s podezřením na nějaký velký zdravotní problém. Dodatečně jsem vypátral, že prostě nemá na jídlo, protože minulou zimu topila přímotopy a splácí enormní dluh. Moje žena říká, že by snad bylo elegantnější si za stejné peníze vydržovat baletku, to by se ale nejspíš neutulalo a vedlo by to k závisti kolegů, kteří se takhle rozšoupnout nedokážou.

Za slunce i za mrazu...

Ať chceme nebo ne, pacienti jsou osou, kolem které se točí naše počínání. Platí to koneckonců také o těch z nás, kteří se při své práci s nimi nedostanou vůbec do styku a kamarádí se s myšáky, Petriho misskami (to není překlep) nebo počítači. Zajímavé jsou úvahy a eseje na téma, zda lékař někdy umí fungovat jinak než ve své profesní roli (kantoři ji také obtížně svlékají, sestry vám potvrdí, že je často zaujme kvalita žil na pažích zcela cizích lidí). Pokud se z doktorů náhodou stanou vládcí, žádná dobrota z nich nečísí - Duval, Karadžič, naposledy pak vlídný a laskavý oftalmolog Bašár Asád. Nevím, zda tak to zákonitě dopadne vždy, když lékaři chybí pacienti, nebo zda nás pacienti takhle nevnímají, i když nejsme oděni v šarlat a nach, leč jen v pracovní halenu.

Trvalo mi to, ale naučil jsem se své pacienty vnímat a přijímat jako počasí. Mám pochopitelně rád čtyřiadvacetistupňový slunečný den následovaný noční přeprškou pro osvěžení, ale umím si už říkat spolu s Františkem Nepilem, díky za každé nové ráno. Třebas deštivé. Lépe to ale napsal jezuita silně poznamenaný buddhismem, psychotherapeut a kněz Anthony de Mello.

Jistý člověk, který si velice zakládal na svém trávníku, jednoho dne zjistil, že se mu na něm rozrostly pampelišky. Použil všechny dostupné metody, aby je vyhubil. Ale ne a ne se jich zbavit. Nakonec tedy napsal na ministerstvo zemědělství. Vyjmenoval všechno, co vyzkoušel, a svůj dopis zakončil otázkou: Co mám tedy dělat? V řádné lhůtě došla odpověď: Doporučujeme, abyste se naučil mít je rád.

ZAVŘI OČI A MYSLI NA ANGLII

Jana Jílková – zdravotnictví medicína

S laskavým, leč suchým humorem s námi i na poněkud mokré téma, jakým je močová inkontinence a sex, pohovořil gynekolog, porodník a sexuolog **MUDr. Zlatko Pastor, Ph.D.**, primář nestátního zdravotnického zařízení GONA, s.r.o., vedoucí lékař sexuologické a andrologické poradny v motolské fakultní nemocnici, vysokoškolský učitel a soudní znalec v oboru gynekologie, porodnictví a sexuologie.

Obhájil jste dizertaci na téma sexuální dysfunkce u žen s močovou inkontinencí. Vaším školitelem byl sexuolog profesor Weiss, tedy nikoli lékař, ale psycholog. Podle vás my ženy máme sexualitu víc v hlavě než kde jinde?

Nabízí se to a říká se to. Většina žen je emotivnějších a citlivějších, než bývají muži. My jsme v tomto směru jednodušší a zaměřeni více somaticky. Ženy jsou při sexu, řečeno s lehkou nadsázkou, jako šaty na míru, my jsme jen oblek z konfekce. Mužská sexualita je daleko přímočařejší a mužské fantazie jsou v podstatě přepis pornografických příběhů. Muži zpravidla preferují penetrační sexualitu. Ženské fantazie jsou mnohem košatější. Většina žen je daleko romantičtější než muži. Teď se ale sexuální role velmi sblížíjí, postoje žen se podobají těm mužským. Klasické archetypy se pomalu rozpíjejí, ženy skoro přestávají být ženami a muži zapomínají být muži. Za chvíli tu budeme mít možná jedno unisex pohlaví.

Jaká je souvislost inkontinence a sexuálních dysfunkcí?

Samozřejmě značná, protože inkontinence je dyskomfortní záležitost a urogenitální trakt má společné topografické, cévní, nervové i jiné souvislosti. Takže nepřekvapí, že ženám močová inkontinence, tedy těm, které jsou ještě pohlavně aktivní, komplikuje sex. Jinou záležitostí je ejakulační orgasmus, který se ale od koitální inkontinence zásadně liší. Nechtěný únik moči při sexu ženu deprimuje. U stresové inkontinence se více vyskytuje penetrační forma inkontinence, kdy k úniku moči dochází při emisi penisu, zatímco při urgentní inkontinenci moč uniká častěji při orgasmu. To se vzdáleně podobá ženskému ejakulačnímu orgasmu, kdy dochází k expulzi určitého množství tekutiny na vrcholu vzrušení.

Jsou sexuální dysfunkce problémem zejména západního světa, nebo těch ostatních žen se prostě jen nikdo neptá?

Transkulturní rozdíly jsou v této oblasti obrovské. Například pro lidi ve třetím světě by pojem „ženské sexuální dysfunkce“ neměl žádný obsah, téměř by netušili, o co jde. Otázkou ovšem je, co za dysfunkci považujeme a co ještě ne. Žena z vyspě-

lejších zemí od sexu logicky očekává příjemný zážitek. Žena v kultuře, ve které je její osobnost potlačována, nevnímá deficit pozitivního zážitku v sexu tak silně, jako by ho vnímala Evropanka nebo Američanka. Pocity nedostatečného pozitivního zážitku při sexu vnímají emancipované ženy daleko hůře než ženy rozvojového světa. A to ani nezmiňujeme různé mutilace genitálu, které ženskou sexualitu cíleně potlačují.

Takže ženská obřízka je ďábelský vynález, po kterém to má žena s radostí ze sexu spočítané?

Ženská obřízka představuje amputaci některých částí zevních pohlavních orgánů. Na rozdíl od mužské obřízky, která může mít i pozitivní zdravotní efekty, v případě ženské obřízky se jedná pouze o mrzačení, spojené s poškozením zdraví. V nejmírnější formě jde o odstranění předkožky klitorisu, často však dochází k jeho úplné amputaci. Nejtěžší typ je obřízka faraónská. Při tomto zákroku dochází k odstranění malých i velkých stydkých pysku a klitorisu.

Bez klitorisu to tedy ženě od pasu dolů sexuálně nemyslí?

Klitoris je jedinečný orgán! Na rozdíl od penisu, který je určen ještě k mikci a reprodukci, unikátnost klitorisu tkví v tom, že jde o orgán určený výlučně pro ženskou rozkoš. Je mnohem senzitivnější než penis. Pro ilustraci jeho funkcí lze použít názvy, které připomínají termíny z učebnice elektrotechniky - funguje jako receptor, generátor a transformátor. Klitoris přijímá sexuální vjemy, zejména při nepřímé zevní nebo vaginální stimulaci, a pak generuje sexuální vzrušení. Je tedy výlučně zodpovědný za vznik a modulaci sexuálního vzrušení. Transformace, tedy přenos vzrušení, se projevuje v kavernózních tkáních klitorisu, ale také při stimulaci extragenitálních erotogenních zón, jako jsou například bradavky, ušní lalůčky, prsty na nohou a mnoha jiných oblastí.

Mění se v naší kultuře nějak zásadně pohled žen na vlastní sexualitu?

On už se diametrálně změnil. Dříve tradovaná rada matek dcerám před svatební nocí „Zavři oči a myslí na Anglii!“ bylo docela trefné heslo, tehdy sex pro ženu znamenal něco útrpného. Ona byla objektem sexuálního zájmu a nepředpokládalo se, že jí bude i něco přinášet. Ženy byly naopak příjemně překvapeny, když se jim to líbilo. Dnes dochází k opačnému extrému - pokud dívka v patnácti nemá orgasmus, píše na nejrůznější chaty a poradny, proč ho nemá a kdo za to může. Bulvární, ale i jiná média tím, že ženskou sexualitu vykládají skrze mužské principy, se dopouštějí velkého omylu. Ženská sexualita je podle nich přepisem té mužské a běda, když to tak nefunguje. Bohužel i mnohé ženy mají představu vytvořenou podle toho, co se traduje. A podle této představy by měly všechny ženy fungovat zcela uniformně, skoro jako nějaký spotřebič. Je důležité vědět, že ženská sexualita má neobyčejně variabilní a individuální charakter. A že prostý deficit orgasmu u ženy ještě nemusí znamenat sexuální poruchu. Většina žen při vaginálním po-

hlavním styku orgasmus nemá, a pokud ano, tak hlavně díky klitoridální stimulaci. Minimálně 20 % žen orgasmus nikdy nepozná, naopak 20-30 % ho má v podstatě kdykoli. To, co vidíme ve filmech, je ideál, tak to ve většině případů ve skutečnosti vůbec není. Žena není žádný automat, aby fungovala na zmáčknutí nějakého záračného knoflíku.

SEXUOLOGIE

Pobavil mě na internetu vážně míněný článek „Jak najít G bod v sedmi krocích“, První krok byl „věřte, že ho máte“, Panuje i mezi gynekology nějaký mýtus o sexualitě, jako třeba právě G bod?

Největší mýtus je právě zmíněný výklad ženské sexuality skrze tu mužskou, jako by tyto principy platily univerzálně i pro ženy. Muži, na rozdíl od žen, reagují při sexu velmi stereotypně. To znamená, že muž při stimulaci penisu dosáhne vzrušení a následně orgasmu (načež usne). Ale žena to má opravdu jinak. Obecně je gynekologická sexuologie dost opomíjená. Lidé často čerpají informace ze špatných zdrojů a ty nemsyly se stále opisují a tradují, tak jako ten mýtus o G bodu. Ten ve skutečnosti samozřejmě neexistuje, žádná taková anatomická struktura nebyla nikdy ve vědecké literatuře popsána. Nicméně asi 15 % žen je sexuálně citlivých právě v této oblasti. Není to ale díky tomu, že by tam byl nějaký zvláštní bod či speciální nervová zakončení, ale proto, že jsou tyto ženy zvláště disponované a reagují na stimulaci spodní části klitorisu skrze vaginální stěnu.

Mimo své četné jiné odborné aktivity jste i soudním znalcem. Jaký případ jste naposledy řešil?

To byste se divila. Minulou neděli v půl osmé ráno, když jsem se právě probouzel, mě zavolala kriminální policie z města Nymburku, abych vyšetřil případ muže, který tam masturboval na náměstí.

Stihl jste tam včas dojet?

To byla samozřejmě hloupost, takto rychle diagnostikovat nikoho nelze. Ale byla to ta humornější historka. Mnohem smutnější jsou gynekologické posudky, třeba u nezdařených porodů, různá domněle nebo i skutečně zanedbaná péče... Sexuologické posudky se často týkají situací kolem rozvodů, zneužívání, znásilnění. Je to dost pestrá škála soudně-znalecké činnosti v oboru gynekologie a sexuologie.

Pro odbornou veřejnost GONA pořádá tradiční přednáškové „Čtvrtky na Národní“. Byla letos nějaká přednáška ze sexuologie? Ano, týkala se erektilní dysfunkce a předčasné ejakulace. Určitě zase něco přichystáme, stačí sledovat internetové stránky s rozpisem: www.gona.in/ *ctvrtky-na-narodni*.

ZP MV má pro praktické lékaře NÁSTROJ PRO BEZPEČNĚJŠÍ PRESKRIPCI

Zdravotnictví – medicína (klu)

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra (ZPMV) ve spolupráci se softwarovou společností zaměřenou na oblast zdravotnictví připravila praktickým lékařům elektronický přehled o všech užívaných lécích u konkrétního pacienta.

Projekt „Léková historie pojištěnců ZPMV ČR“ by měl bránit předepisování nebezpečných kombinací léků, které dle pojišťovny ohrožují život desetitisíců pacientů. „Údaje o léčivech jsou spolu s preskripční lékařem propojeny s modulem automatické kontroly lékových interakcí, který je v rámci projektu k dispozici bezplatně. Při předepisování léku je tak lékař okamžitě upozorněn na potenciální nežádoucí lékové interakce,“ zdůraznil generální ředitel ZPMV Jaromír Gajdáček.

Automatický hlídač interakcí

V rámci informačního systému tak lze porovnat léky předepsané a ty, které byly pacientům vydány v lékárně.

Data z portálu zdravotní pojišťovny je možné automatizovaně získat a uložit přímo do informačního systému v ordinaci nebo ambulanci a následně i jednoduše zařadit do zdravotní dokumentace pacienta. „Naše řešení automaticky provádí vyhodnocení a vyznačí léky skutečně vyzvednuté, nevyzvednuté, nahrazené substitucí nebo jiným balením a předepsané v jiném zdravotnickém zařízení,“ řekl o projektu ředitel softwarové společnosti Vladimír Příkryl.

Jakýkoli předpis, který lékař pacientovi vystaví, se dále v informačním systému porovnává s léky, které mu již dříve předepsal nebo které pacient užívá chronicky, a rovněž s kompletní lékovou historií pacienta a upozorní lékaře na možné nežádoucí interakce a duplicitní či obdobné léky. Zároveň u klientů této pojišťovny umožňuje kontrolu lékových interakcí. „Léková historie pojištěnců ZPMV ČR“ je dostupná všem praktickým lékařům, kteří pro komunikaci s pojišťovnou využívají internet.

Kombinace ohrožují desetitisíce pacientů

Vzájemné, zdraví poškozující nebo i život ohrožující působení léků může nastat již v kombinaci čtyř léčivých látek. Násobí se účinnost druhého léku, mohou se zvyšovat nežádoucí vedlejší účinky. Riziko stoupá s každým dalším užívaným lékem a při terapii 8 léky současně je závažná interakce takřka jistá. „Nebezpečných osm druhů různých léků užívalo v průběhu roku 2012 téměř 37 tisíc našich klientů. Přes 2300

klientů si v roce 2012 vyzvedlo z lékární celkem 20 druhů léků, 24 klientů si jich vyzvedlo 40 druhů. A máme i jednotlivce, kteří měli předloni předepsáno 60 a více různých druhů léčiv,“ seznámil s výsledky analýzy preskripce ředitel Gajdáček.

Mluvčí pojišťovny Hana Kadečková upozornila na rizikové souběhy účinnosti léků na příkladu antikoagulancií či antibiotik. „Pokud pacient bere lék na ředění krve a k tomu si vezme přípravek, jehož vedlejším účinkem je také ředění krve, pak se efekt znásobí a pacient může i vykrváčet. Je třeba dát pozor také na kombinace antibiotik a léků na snížení cholesterolu. Rovněž při kombinaci analgetik bychom měli být velmi obezřetní, protože tyto léky nesmírně zatěžují játra,“ dodala mluvčí.

VAKCÍNA PROTI MENINGOKOKU B již i na českém trhu

Zdravotnictví a medicína (asa)

Do České republiky přichází nová a dlouho očekávaná vakcína Bexsero proti meningokoků skupiny B

Očkovací látka je výsledkem dvacetiletého výzkumu, na kterém se podílela i výzkumná pracoviště v České republice. Je určena pro věkové skupiny od 2 měsíců a může být včleněna do stávajícího očkování.

Nejohroženější jsou malé děti

„Meningokoky skupiny B převládají v České republice od roku 2000 a v současnosti tvoří zhruba 75 procent invazivních meningokokových onemocnění. Závažný průběh, často končící i úmrtím, je typický zejména pro děti v prvním půlroce života. Uvedené údaje jsou jednoznačným argumentem pro zvážení očkování,“ říká prof. MUDr. Petr Pazdiora, CSc., z Ústavu epidemiologie LF UK a FN Plzeň.

„Onemocnění mívá velmi rychlý průběh,“ potvrzuje MUDr. Zuzana Blechová, Ph.D., z I. infekční kliniky 2. LF UK a Nemocnice Na Bulovce, „meningokoková seps je nejrychlejším smrtícím infekční onemocnění vůbec. Navzdory možnostem intenzivní léčby dochází k polovině úmrtí do 24 hodin od prvních příznaků a do 12 hodin od přijetí k hospitalizaci. Významnou roli v ochraně populace dětí a mladistvých proti jedné z nejzávažnějších infekcí tak hraje právě očkování.“

Británie očkuje plošně

Záludnost onemocnění spočívá i v tom, že počáteční vývoj lze jen velmi obtížně

rozpoznat od běžných virových onemocnění typu chřipky. Následky mohou být tragické, patří k nim mentální postižení, poruchy učení, křeče, ztuhlost, amputace končetin nebo poškození ledvin.

V ČR bylo v letech 2011 a 2012 hlášeno celkem 129 případů invazivních meningokokových onemocnění, z nichž 11 skončilo úmrtím. V roce 2013 bylo zaznamenáno celkem 59 případů, z toho čtyři lidé zemřeli. Nejvíce nemocných je stabilně ve věkové skupině nejmenších dětí a adolescentů. Velká Británie doporučila vakcínu Bexsero do svého národního imunizačního programu. Očkování tam bude pro všechny děti plošné a plně hrazené. Česko je jednou z prvních evropských zemí, kde byla látka schválena a uvedena na trh.

WPD – Brno

MILÍ A VÁŽENÍ.

Byla jsem požádána o pár řádků z akce WPD v Brno, která byla uskutečněna od 17. do 19. 10. 2014. Sešlo se nás poměrně dost. Většina účastníků došla do Brna kolem poledne, ti co jsou v pracovním procesu, až k večeru. Členové z Brna měli už přichystaný program jak na pátek, tak i sobotu. Procházka krásným Brnem a v sobotu jsme navštívili i výstaviště. I když o svém onemocnění ví každý už dost, byly přednášky našich hostů přínosné. Stále se něco děje a nových přípravků na naši šupinatou kůži není nikdy dost. Informace jsou stále nové a já děkuji lékařům, že na nás myslí a dovedou se vžít do naší kůže. Také si cením rad psychologa a věřím, že každý si odnesl pár poznatků a zařadí je do svého života. V sobotu večer při tanci, kdy výborně hráli hoši z Brna, jsme se pobavili o svých bolístkách i úspěších nejen s nemocí, ale i v osobním životě.

Známe se už nějaký pátek a jsme přátelé na jedné lodi SPAE. Ráno bylo chaotické loučení, každý do jiného koutu republiky. Brzy se však uvidíme, zavoláme apod. Děkuji organizátorům a všem, co se podíleli na našem setkání.

S pozdravem
Jindřiška Dufková
klub Praha.

WPD – Světový den psoriázy 2014 v Brně

Míla Zavřel

Letošní setkání našich členů SPAE při příležitosti Světového dne psoriázy se uskutečnilo v Brně 17. - 19. 10. 2014 v „Národním centru ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů“.

Příjezdem v pátek odpoledne a vzájemným přivítáním a ubytováním v rekonstruovaném křídle školicího centra jsme společně zahájili krásný víkend při příležitosti WPD. Páteční večer byl věnován vzájemné výměně zkušeností s léčbou a také jednání výboru SPAE.

V sobotu dopoledne proběhla úžasná přednáška psychologa PhDr. Kadlčíka, kterého jsme již jednou přivítali na WPD v Zábřehu asi před třemi lety. Pan Kadlčík by se dal poslouchat hodiny, hltali jsme každé jeho slovo v přednášce o civilizačním a pracovním stresu. Již nyní se těšíme, až jej v budoucnu opět na nějakém setkání SPAE přivítáme s další úžasnou přednáškou. Před obědem ještě vystoupila MUDr. Vičíková z nemocnice u Svaté Anny v Brně s přednáškou o biologické léčbě. Po dobrém obědě proběhla prezentace dvou firem s léčebnou kosmetikou.

Na to navázal hlavní bod odpoledního sobotního programu na setkání WPD - exkurze na Brněnské výstaviště. Měli jsme za překrásného slunečního babího léta mož-

nost poznat Brněnské výstaviště z jiné strany, než jej běžně známe z výstav a veletrhů. Výstupem na vyhlídkovou plošinu výškové administrativní budovy BVV se nám otevřel úžasný pohled nejen na výstaviště, ale i na Brno a jeho okolí. Zatímco jsme se ve svitu slunce kochali úžasnými pohledy po okolí, tak nám slečna průvodkyně vy-

právěla o historii vzniku Brněnského výstaviště, o jeho proměně a vývoji během let, jmenovala významné architekty, kteří se na realizaci výstaviště podíleli a zároveň jsme se dozvěděli o současnosti BVV. Ani se nám z vyhlídkové plošiny nechtělo, ale zvědavost na zákulisí BVV nás přesvědčila o přesunu dále. V Obchodně průmyslovém paláci pavilonu A vybudovaného pro Výstavu soudobé kultury v Československu roku 1928 jsme měli možnost navštívit rotundu, vidět technické zázemí, šatny se zrcadly, kde se převlékáním modelek zahajovaly módní přehlídky (bohužel tu zrovna žádné modelky nebyly), a dále pak úžasné prostory prázdné výstavní haly pavilonu A. Následovala procházka na druhý konec výstaviště do pavilonu Z a cestou jsme se opět dozvěděli z úst průvodkyně mnoho zajímavostí o výstavišti a jeho historii. Pavilon Z z roku 1958 je unikátní ocelovou konstrukcí kopulové báně z trubek spirálově tvarovaných a je technicky nejzajímavější konstrukcí na výstavišti a pod ochranou památkové péče. V prázdném pavilonu Z jsme si hromadně odzkoušeli akustiku společným poskočením s dupnutím a poslouchali dozvuky ozvěny – něco nepopsatelného...

Následně jsme se přesunuli do Bauerova záměčku s Loosovým sálem. Je to nejstarší objekt na brněnském výstavišti a byl postaven v 19. století jako součást areálu starobrněnského cukrovaru velkopodnikatele Mořice Bauera. Jeho pozemky byly vykoupeny pro stavbu výstavního komplexu. Bauerův záměček včetně interiérů jídelny (Loosův sál) a ložnice navrhl architekt Adolf Loos v roce 1925. Z exkurze na brněnském výstavišti jsme odcházeli plni krásných dojmů.

Sobotní večer jsme společně příjemně prožili taneční zábavou při úžasné hudbě dvou brněnských hudebníků.

Všichni účastníci setkání při příležitosti Světového dne psoriázy ocenili perfektně připravené setkání a jeho program, na kterém se nejvíce podíleli Anička Jirdová, Mirek Šebík a Jožka Pohůnek. Patří jim obrovské poděkování, protože WPD 2014 v Brně patřilo mezi nejzdařilejší v celé historii těchto setkávání.

SKONČILO LÉTO HARKÁNY 2014

Ve dnech 19. 9. – 28. 9. 14 jsme třetím rokem navštívili Harkány, město s velmi rozlehlými termálními lázněmi, které se nachází v jižním Maďarsku u Chorvatských hranic. Jsou zde k dispozici bazény s termální vodou, plavecké bazény, bazény pro děti.

Termální voda obsahuje síru ve formě plynu, je vysoce účinná při léčbě pohybových orgánů, kožních, ženských a žaludečních onemocnění.

Jako každý rok sešla se výborná parta z našich klubů SPAE. Každý den jsme se chodili léčit do termálních lázní, do masážních bazénů.

Zúčastnili jsme se odpoledního zájezdu na poutní místo Sikoós, po prohlídce odjíždíme autobusem do nedaleké vesničky na večeri, která je taky oblíbená.

Autobus byl obsazen do posledního místa, dobrá parta spaáků rozproudila celou hospůdku a snad nebyl nikdo, kdo by se dobře nebavil.

Dva naši členové oslavili v Harkánech narozeniny, připravili pro všechny členy SPAE pohoštění a bylo opět veselo.

Bylo pro nás velkým překvapením, že za námi přišel delegát z cestovní kanceláře pan Štefan a přinesl oslavencům velký upečený dort.

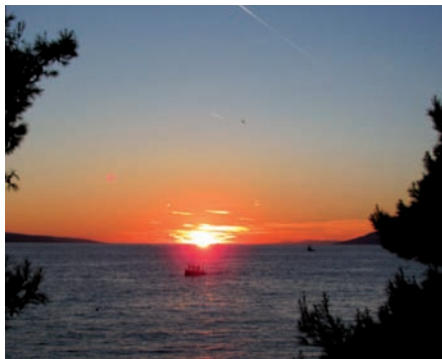
Čas nám v Harkánech rychle utíkal, nakoupili jsme dárečky a poléčení odjížděli domů.

H. Přikrylová

BAŠKA VODA

Dámy a pánové, sdělujeme Vám, že jsme se všichni ve zdraví vrátili z ozdravného pobytu v Chorvatsku. Myslíme si, že byli všichni spokojeni a tvořili jsme dobrou partu. Lidem se líbily i zájezdy, které si podle své vůle vybrali.

Pavel Nácovský

ZAKYNTHOS

Jiřina Součková.

Něco málo o našem 14denním zájezdu na řecký ostrov Zakynthos.

Zájezd začal již na letišti Václava Havla velkou líbačkou známých účastníků a trochu rezervovaným přivítáním nových. Let proběhl v normě s klasickým minimalistickým prostorem pro nohy a bagetou - typické pro dovolenkové lety.

Uvítání na letišti v Zakynthosu místním delegátem, mladým mužem, později nazývaným „ náš Pavlík“, bylo velice sympatické. A hurá autobusem do vesnice Limni Kery.

Zde bylo první příjemné překvapení. Vesnička leží v malebné zátoce, okolo kopce porostlé samými olivovými háji. Opravdu krásné klidné místo pro odpočinek. Ale co moře? Druhé příjemné překvapení. Malá pláž, na břehu kamínky s pískem a v pozvolném moři již jen krásný jemný píseček. A jako bonus na břehu rostly tamaryšky, které vrhaly pro některé z nás příjemný stín. Voda v moři krásná a hlavně čisťounká. O ubytování se dá říci pouze toto: dostačující, kuchyňky na uvaření těstovin a pytlíkové polévky také posloužily, vše hodně vylepšilo příjemné posezení s velkým stolem pod baldachýnem s vinné révy. Zde jsme trávili a utužovali kolektiv při sklence výborného řeckého vína nejeden večer.

Samozřejmě jsme nejvíce času trávili z léčebných důvodů chytáním slunečních prsků a máčením ve slaneém moři, ale neváleli jsme se pouze na pláži.

Jedno dopoledne jsme si vyjeli menší loďkou z místního přístavu na obhlídku blízkého okolí a navštívili ostrov Maranthonisi. Na tento malý ostrůvek, kterému také říkají Želví ostrov, jsme se dívali přímo z naší malé pláže. Ale návštěva byla něco jiného. Pláže ostrova jsou přísně chráněny ochránci přírody. Na nich kladou vejce do bílého jemného písku vzácné

želvy Carety. Viděli jsme v písku malé kopečky, ve kterých byly vejce nakladeny i jejich přísné strážce. Pláže jsou přístupné pro lidi pouze asi 10 m od moře. Dokonce jsme viděli i jednu Caretu plavat v moři.

Tři účastnice se na celý den vrhly do náruče místních pirátů a na pirátském dvoutěžníku obepluly celý ostrov. Opravdový zážitek. Pobřeží ostrova nabízí skutečně mnoho. Krásné pláže, vysoké skály, fjordy, útesy, jeskyně přístupné pouze z moře, každý si vybere. My jsme zažily koupání na sirné pláži Xingia, na které jsme prý omládlý o pět let, na nejznámější a skutečně romantické pláži Ztroskotání/Navagio/ a u Modré jeskyně. Z lodě jsme viděli odvážlivce, kteří přímo z vysokého útesu skákali do moře. Pobyt na lodi byl skutečně velice příjemný, osazenstvo mezinárodní – místní, poláci, češi, rusové, švédí, Němci. Posádka nás bavila různými kousky pirátského umění a manévrování lodi, dokonce nás i nakrmila.

Další účastnice zase projely celý ostrov. Navštívily památná místa, např. vesnici Maries s krásným pravoslavným kostelíkem, památný 400 let starý olivovník, místní lisovnu olivového oleje, udělaly si zastávku loďkou u Modré jeskyně, v té době však modrá nebyla, světelné paprsky bohužel dopadaly jinam.

Zdatní jedinci se také vydali na šestikilometrovou cestu do vesnice Keri. Zde je prý nejkrásnější pohled na západ slunce na ostrově. Krásné to bylo, slunce však nezapadalo do moře, ale do mračného oparu. Ach to počasí, to zrovna nepřálo. Tak si alespoň posílili fyzickou.

Zajímavá byla také návštěva místního vinobraní. Celá vesnice včetně turistů se bavila dlouho do noci na místním parkovišti u moře. Místní farmáři zcela zdarma nabízeli ochutnávku svých výrobků. Bílá, červená a růžová vína, sladkosti, všechny s příchutí skořice, výborné sýry a salámy. Na provizorně zbudovaném podiu se předváděly folklorní tance v typických černobílých krojích, řecké lidové písně mužského souboru, baletní číslo místních slečen i moderní písničky v provedení živých muzikantů. Pro nás nezvyklé a zajímavé bylo, že se na podiu nikdy neobjevili dohromady muži a ženy. Holt jiný kraj, jiný mrav.

A co by byla návštěva Řecka bez ochutnání místních kulinářských specialit. Některé z nás po úspěšném vlastním stravování typu pytlíková selka nevydržely a navštívily k večeru jednu z místních restaurací. Ať to byly ryby, místní gyros, musaka či souvlaki, vše bylo výborné a k nesezrání. K tomu výborné víno a jako pozornost majitele předkrm tousty se sušenými rajčaty v olivovém oleji a dezert ovoce. O vynikajícím a vyhlášeném ledovém frappe na pláži je možno pět jenom samou chválu.

Co říci na závěr. Doufám, že jsem všude použila správné i/y v přičestí minulém. Pá-nové, vy jste mi to zkomplikovali. Zúčastnil se pouze jeden zástupce mužského rodu, kde jste byli?

Jinak terapie se povedla.

NOVÁ KOUPACÍ SEZÓNA

OZDRAVNÉ POBYTY SPAE 2015

Na rok 2015 připravuje SPAE několik ozdravných pobytů.

Maďarsko Harkány, termín 11. 9. - 20. 9. 2015

Velmi pěkný lázeňský areál je charakteristický pohodou a klidem. Součástí areálu jsou otevřené a kryté bazény s termální léčivou vodou, účinné při léčbě pohybových, kožních, ženských a žaludečních onemocnění.

Cena bude upřesněna v prosinci 2014 podle nového katalogu 2015.

V případě zájmu o ozdravný pobyt přihlaste se co nejdříve u Hany Přikrylové, mob. tel. 720289563, E-mail: prikrylovahan@seznam.cz

Chorvatsko Baška voda, termín 10. 7. – 26. 7. 2015

Prímořský pobyt, pobytová taxa, autobusová doprava, česká polopenze, služby českého delegáta, spotřeba vody a elektřiny, pojištění cestovní kanceláře proti úpadku v ceně. Zájemci pošlou přihlášky a zálohu 5 000.- Kč do vánoc 2014.

V případě zájmu o ozdravný pobyt přihlaste se co nejdříve u Hany Přikrylové, mob. tel. 720289563, E-mail: prikrylovahan@seznam.cz

Chorvatsko Baška voda, termín 14. 8. – 30. 8. 2015

Prímořský pobyt, cena 8.600,- Kč, pobytová taxa, autobusová doprava, česká polopenze, služby českého delegáta, spotřeba vody a elektřiny, pojištění cestovní kanceláře proti úpadku. Zájemci pošlou přihlášky a zálohu 5 000.- Kč do vánoc 2014.

V případě zájmu o ozdravný pobyt přihlaste se co nejdříve u Staška Ulenfelda, mob. tel. 728875163, E-mail: spae@cbox.cz

O přidělování dotací účastníkům ozdravných pobytů (pokud ji od ministerstva náš spolek SPAE dostane) rozhodne výbor.

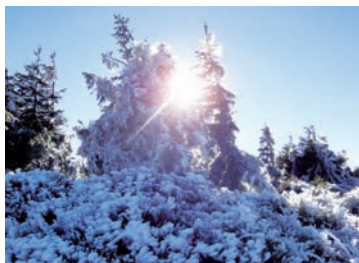
CO SE KDE DĚLO

KLUB VYSOČINA

Podzim je náš čas, kdy se v silném počtu sjíždíme na prodloužený víkend, do

naší druhé domoviny – „Lázní Lipová“. Nebylo tomu ani letos jinak. Pět dní na konci října, jsme si báječně všichni kamarádi a členové SPAE z Vysočiny pořádně užili. Blankytně modrá obloha a slunce hřející naše tváře, po celou dobu pobytu - nás utvrdilo v tom, že Pán Bůh – musí nosit tričko SPAE-VYSOČINA!!!! Ubytování jsme byli na Rychtě (naše základna), odkud jsme každý den vyráželi na celodenní výlety. V sobotu na výlov rybníku v Černé Vodě. V neděli na Šerák (zapálit svíčky a vzpomenout na naše kamarády). V pondělí do kopalni zlota, v Zlotem Stoku, v Polsku. Chtěl bych všem poděkovat, myslím, že máme bezva partu a kde jinde je člověku nejlépe - než mezi přáteli.

Svaťa Puda

V říjnu si udělalo sedm členek SPAE Ostrava dámskou jízdu do Prahy. Jízda vlakem Regiojet nám ubíhala, protože jsme si měly co vypravovat a plánovaly jsme, kde všude navštívíme jaké památky. Na nádraží nás čekali členové klubu z Prahy. Hned se nás ujali a pomohli s kufry. Jeli jsme metrem k Hance Příkladové se ubytovat, kde jsme měly servis jako v hotelu. Pak jsme se už celý víkend jen ko-

chaly krásami podzimní Prahy. Byly jsme na Petříně, na Pražském hradu i Karlově mostu a prošli jsme Václavským náměstím, kde jsme stihly koupit pár drobných dárků domů. Po celou dobu bylo nádherné počasí a tak se nám to všem moc líbilo, i když někteří byli unaveni. Tímto bych chtěla za celý kolektiv, který se zúčastnil výletu, poděkovat hlavně Hance Příkladové a Maxovi za zasvěcený výklad k pražským památkám i všem, kteří nás doprovázeli na pochůzkách Prahou.

Za SPAE OSTRAVA Liba Juricová

NÁVŠTĚVA PRAHY

Dne 3. - 5. 10. 2014 uskutečnil KLUB SPAE Ostrava výlet do našeho hlavního města Prahy.

Vyjeli jsme z Ostravy brzy ráno, abychom v Praze využili každou minutku.

Na hlavním nádraží v Praze nás čekali naši kamarádi z pražského klubu, což bylo velice příjemné.

Poté jsme se ubytovali a ihned vyrazili směr Vyšehrad, který návštěvníkům poskytuje jedno z nejkrásnějších panoramat, klidné zastavení a odpočinek v parcích, podněcující pozitivní naladění pro kulturní a duchovní záležitosti. Navštívili jsme Vyšehradský hřbitov, který je od 19. století pohřebišťem nejznámějších českých osobností.

Večer jsme se srdečně pobavili u skleničky vína.

Druhý den jsme vyrazili na Petřín, lanovkou jsme vyjeli až k rozhledně, procházkou jsme prošli zahradami až k Pražskému hradu, který je nejvýznamnější českou památkou a zároveň jednou z nejvýznamnějších kulturních institucí. Na Pražském hradě jsou uchovány korunovační klenoty, pozůstatky českých králů, vzácné křesťanské relikvie, umělecké poklady a také historické dokumenty.

Pražský hrad je tedy zhmotněním historické tradice českého státu, spojení současnosti s minulostí.

Pokračovali jsme procházkou na Karlův most, který je nejstarší stojící most přes řeku Vltavu v Praze. Karlův most spojuje Staré Město s Malou Stranou, původně se mu říkalo „kamenný“.

Večer proběhl opět posezením s našimi pražskými přáteli.

Třetí den jsme navštívili Kampu - romantika v centru Prahy.

Kampa vznikla vybudováním umělého vodního náhonu pro mlýny. Návštěvníci

toto místo vyhledávají pro klidné procházky v romantických zákoutích Prahy a pro možnost prohlednutí kulturních a historických památek. Severní část ostrova, u toku Čertovky, je nazýván Pražské Benátky.

Byly to v Praze krásné tři dny a jistě se rádi sem vrátíme a prohlédneme další zákoutí a při té příležitosti navštívíme naše přátele z KLUBU SPAE Praha.

Věřím, že výlet se všem moc líbil, budeme vzpomínat a jistě rádi i my přivítáme naše přátele z KLUBU SPAE Praha v Ostravě.

Krásné dny Vám všem ze srdíčka přeje

KLUB SPAE Ostrava
Stanislava Hrnčířová

OPAVA

O tom, že se Opavě oprávněně říká „bílá“, jsme se mohli přesvědčit v sobotu 13. 9., když jsme si do tohoto města udělali výlet. Sešli jsme se na vlakovém nádraží, které má mimochodem jeden z nejkrásnějších vestibulů v republice. Pak jsme se vydali přes park, který lemuje celé město, prošli obě náměstí, prohlédli spoustu pamětihodností a navštívili nově zrekonstruovaný obchodní dům BREDA. Tam zrovna probíhal festival folkových souborů, takže se bylo na co dívat.

Nenechali jsme si ujít ani prohlídku Opavského muzea, které se všem moc líbilo. Všichni se shodli na tom, že je Opava krásné město a stojí za to se tam zase někdy vrátit.

Dáša Neničková

CO SE KDE BUDE DÍT

Od 6. do 8. března 2015 se bude konat

Sjezd delegátů SPAE

Za kluby hlásí předsedové jména delegátů zvolených
na výročních schůzích klubů.

Mimokluboví členové se zájmem zúčastnit se sjezdu, se přihlásí za sebe.
Termín podání přihlášek končí 1. února 2015. Účastnický poplatek je 500.- Kč.
splatný na účet SPAE do 15. února 2015.

Přihlášky mailem SPAE@CBOX.CZ případně SMS na 728 875 163.

Sjezd se uskuteční v Brně, ul. Vinařská 6, v „Národním centru ošetrovatelství
a nelékařských zdravotnických oborů“ (hovorově označovaný jako
„doškolovák sester“ nad výstavištěm BVV),
webové stránky <http://www.nconzo.cz/web/guest/home>.

KLUB VYSOČINA

Prosinec	5. 12. - 7. 12. Výroční schůze
(Žďár nad Sázavou- 5. 12. v 18. hod.
Bar Dobré časy)
	6. 12. výlet
Leden	Schůze klubu – upřesníme na našich
stránkách
Únor	20.–22. 2. 2015
Víkendový pobyt v Jeseníkách –
(SKI akce, Expedice Evženka 16. ročník)
chata Lucka
termín upřesníme na našich stránkách
Březen	Celostátní sjezd SPAE – Brno –
termín 6.–8. března

Všechny termíny - upřesníme na našich stránkách.
webové stránky – spaevysocina.webnode.cz
(<http://spaevysocina.webnode.cz>)

V případě zájmu jsou na všechny naše akce zváni členové
i z ostatních klubů.

Pokud bude třeba zajistit ubytování, kontaktujte nás, rádi
vás uvidíme a ubytování zajistíme.

KLUB OSTRAVA

- leden 2015** schůze s volbou předsedy klubu SPAE
Ostrava
únor 2015 divadlo v Ostravě
březen 2015 sjezd SPAE v Brně

KLUB PARDUBICE

- 6. 12. 2014** Mikulášské posezení - čínská restaurace Avion v Hradci Králové, sraz ve 13,00 hodin, společný oběd
přihlášky nejpozději do 2. 12. 2014
organizuje Rosta Havran,
7. 2. 2015 Výroční schůzka klubu - čínská restaurace Avion v Hr. Králové, sraz ve 13,00 hodin, společný oběd
přihlášky nejpozději do 3. 2. 2015
organizuje Vašek Bajer, ve spolupráci s Rostou Havranem

KLUB PROSTĚJOV

Schůzky Klubu se budou konat vždy v pátek ve dnech **7. 3., 5. 6., 4. 9. a 4. 12. 2015**. Schůzky se konají v 16.00 v restauraci měst. lázní v Prostějově.

Akce na rok 2015.

Jako každoročně novoroční výstup na vrchol hanácké hory Kosíř. Sraz bude domluven na prosincové schůzce.

- 20. 2.** Relax v solné jeskyni.
Březen Sjezd SPAE v Brně.
21. 3. Zájezd do Kyjova na Josefovský košť, výstava vín s ochutnávkou.
Duben Jarní noční pohádková prohlídka zámku Plumlov.
Květen Výlet na kolech na nově napuštěnou plumlovskou přehradu.
22.-24. 5. Výstup na Portáš.

V roce 2015 se uskuteční také dvě významné oslavy. S případnými změnami termínů budou členové Klubu včas seznámeni Informace a dotazy na t. č. 776349267, Jirka Vyhliďal.

KLUB LIBEREC

- Listopad** **28. 11. 2014** schůze klubu Liberec, v 17 hodin v Jablonci nad Nisou U Draka.
Prosinec **5. 12. 2014** předvánoční procházka Libercem, sraz v 17 hodin před radnicí.

Leden

23. 1. 2014 přednáška

MUDr. Jany Tomáškové, v 17 hodin

Centrum denních služeb Jablonec n. Nisou.

Bližší informace Eva Drdová – 606 564 242

KLUB BRNO

Nabízíme všem členům neformální setkání každý sudý pátek v měsíci od 16 až do 19 hod. v klubu na Mečové.

Schůze výboru se budou konat po dohodě, nejméně však jednou za tři měsíce. Všechny schůze výboru a členské schůze se uskuteční v Klubu zastupitelů na ulici Mečové 5. Členové Spae mohou klub navštívit i mimo klubové akce, avšak vždy po dohodě.

12. 12. 2014 od 16,00 hodin se uskuteční Výroční členská schůze. Na programu bude prezentace výrobku Sorion, dále klubové záležitosti. (Volba delegátů na sjezd.) Jako každoročně se bude podávat malé občerstvení.

S rokem se rozloučíme při skleničce a hudbě. Organizuje M. Šebík 728923324

21. 2. 2015 návštěva Mincmistrovského sklepu. Sraz je na Dominikánském náměstí číslo 1. Čas bude upřesněn na pozvánce (odpolední hodiny). Organizuje M. Šebík

6. - 8. 3. 2015 se uskuteční celostátní sjezd SPAE V Brně. Za Brno se může zúčastnit 4-5 delegátů. Volba na výroční schůzi. Termín podání přihlášek končí 1. února 2015. Účastnický poplatek 500,- Kč zvolení delegáti zasílejte na účet SPAE do 15. 2. 2015.

4. 4. 2015 návštěva židovského hřbitova v Brně. Sraz je odpoledne před hřbitovem na ulici Nezamyslově 27. Čas bude upřesněn na pozvánce. Organizuje M. Šebík
Ubytování v Brně.

Podařilo se nám domluvit víkendové výhodné ubytování hotelového typu v Brně za velice příznivou cenu (350,- Kč/os). Tato nabídka platí pro všechny členy SPAE z celé ČR a jejich rodinné příslušníky, blízké, známé apod. V případě zájmu obraťte se na Aničku Jirdovou -733 731 912, nebo na Miroslava Šebíka -728 923 324.

Tato nabídka neplatí v době konání veletrhů.

Brněnský klub půjčuje Biolampu. Je vhodná jak na kožní nemoci, tak na nemoci pohybového aparátu. Lampu si je možno vypůjčit za 20 Kč/týden u paní Jirdové, 608853786.

Klubové schůzky v roce 2014, budou každé první pondělí v měsíci od 17.00 hod. v restauraci U Vodárny v suterénu v klubu. Praha 3, Korunní 75

KLUB PRAHA

01. 12. 2014 Členská schůze

11. 12. 2014 Vycházka vánoční Prahou
Sraz v 16.00 hod. u PRAŠNÉ BRÁNY,
Praha 1

13. 12. 2014 Česká mše vánoční, J. J. Ryby
Wilsonovo nádraží /hlavní nádraží/
od 18.30 hod.

05. 01. 2015 Výroční členská schůze –
volba delegátů na sjezd

02. 02. 2015 Členská schůze

02. 03. 2015 Členská schůze

06. 03. 2015–08. 03. 2015

Celostátní sjezd SPAE v Brně, ul. Vinařská
/školicí středisko zdravotních sester/.
Účastnický poplatek 500,- Kč

jarní koncert skupiny FONTÁNA

(datum bude upřesněno v akcích klubu na
www.spae.cz)

hrají členové Pražského klubu SPAE,
(P. a M. Cyrusovi)
divadlo GONG v 19,30hod. ;
Sokolovská 969/191, PRAHA 9
vstupné: 130,- Kč
rezervace na naric@seznam.cz
(<mailto:naric@seznam.cz>)

13. 04. 2015 Členská schůze

04. 05. 2015 Členská schůze

22. 05. 2015–24. 05. 2015

15. ročník Mezinárodního výstupu na
Portáš. /Přihlášky na ubytování - Nivka
u AničkyJirdové/.

Pražský klub půjčuje Biolampu. Je vhodná jak na kožní nemoci, tak na nemoci pohybového aparátu. Lampu je možno vypůjčit za 20,- Kč/týden u paní Hany Příkrylové mob. 720289563.

KONTAKTNÍ ADRESY

CENTRUM SPAE

WWW. SPAE.CZ

president ing. Josef Pohůnek

mobil: 607 916 860

SPAЕ

e-mail: pohunek@gmail.com

Rybná 682/14, 110 05 Praha 1

e-mail: spae@cbox.cz

cz.spae@gmail.com

sekretariát:

tajemník Stašek Ulenfeld – 728 875 163

Číslo účtu SPAE

68137329/0800 Česká spořitelna a. s.,
pobočka Praha 2, Jugoslávská

Název účtu

Společnost psoriaticků
a atopických ekzematiků o.s.
Variabilní symbol: vždy uvést registrační
členské číslo

VÝBOR SPAE

Ing. Josef Pohůnek – president
Hana Přikrylová – vicepresidentka,
Anna Jirdová, Miloslav Zavřel, ing. Václava Cyrusová
Kontrolní a revizní komise
Zdena Matyášová – předsedkyně
Jaroslav Lacman, Jarmila Ostrá

KLUB PRAHA

Hana Přikrylová (předsedkyně) mobil 720 289 563
prikrylovahan@seznam.cz

půjčování BIOPTRONu

KLUB PARDUBICE

Václav Bajer (předseda) mobil 728 254 272,
bajervaclav@seznam.cz
<http://spae-cz.webnote.cz/kluby/pardubice/>

KLUB LIBEREC

Ing. Petr Kumpa (předseda)
Eva Drdová, (místopředsedkyně) tel. 606 564 242

KLUB BRNO

Miroslav Šebík(předseda) tel. 728 923 324
Anna Jirdová (místopředsedkyně) tel. 733 731 912
tel. 608 853 786

miroslav.sebik@volny.cz
anickaspae@seznam.cz
půjčování BIOPTRONu a hřebenu,

aktivista klubu Brno pro Hodonín
Vojtěch Doležal tel. 608 718 155
aktivistka klubu Brno pro Boskovice
Ludmila Kambová tel. 604 450 837
ludmila.kambova@centrum.cz

KLUB PROSTĚJOV

Jiří Vyhlídal (předseda) mobil 776 349 267
jir.vyhlidal@seznam.cz

aktivista pro Zlínský kraj
Milan Ptáček mobil 604 480 887

KLUB VYSOČINA

Svatopluk Puda (předseda) mob. 723 077 846
<http://spaevysocina.webnode.cz>
svatapuda@seznam.cz.

KLUB OSTRAVA

Dagmar Cepková (předsedkyně) mobil 723 445 432
<http://spaeostrava.webnode.cz/>
vaclav.cepek@seznam.cz

Aktivisté klubu Ostrava:
Růžena Kubienová mobil 731 488 579
ruzena.kubienova@seznam.cz
Libuše Juricová mobil 736 716 651
Eva Karkošková mobil 604 503 423,
evakark@seznam.cz
Dagmar Neničková mobil 776 720 951
Koordinátor akcí pro mládež
Miloslav Klimek, mobil 732 835 405
klimek.milos@seznam.cz

Přejeme všem členům
hezké prožití svátků vánočních,
hodně štěstí do nového roku
a spoustu zážitků při společných
akcích
v roce 2015

Výzva k zaplacení členského příspěvku.

V čísle je vložena složenko na 300.- Kč

pro člena nebo domácnost na rok 2015.

Poslední termín k zaplacení je konec března 2015.

NEPRODEJNÉ. JEN PRO VNITŘNÍ POTŘEBU.

Pro své členy vydává neziskové občanské sdružení Společnost psoriaticů a atopických ekzematiků, o. s. reg. u MV pod č. VSP/1-494/90-R, IČO 00200221, sídlo Rybná 682/14, 110 05 Praha 1. Registrováno MK pod č. E 10916 ze dne 24. 11. 2002.

Grafická úprava a tisk LD s.r.o., TISKÁRNA PRAGER, Praha 5, Kováků 9.
Distribuce Casus s.r.o. Praha.

Některé publikované příspěvky mají pouze informativní charakter a nemohou suplovat odborná lékařská vyšetření ani návrhy konkrétní léčby. Názor SPAE nemusí být totožný s obsahem textů.

Přejaté texty publikované v tomto Zpravodaji není povoleno dále rozmnožovat ani umisťovat na www stránky. Ostatní publikované materiály pouze se souhlasem redakční rady.

SPAE Rybná 682/14 110 05 Praha 1	PŘIHLÁŠKA do spolku Společnost psoriaticků a atopických ekzematiků	Členské číslo / datum vstupu
Jméno:	Datum narození:	
Příjmení:		
Ulice, číslo:	Okres:	
Místo:	Telefon byt:	Telefon zam:
Zaměstnání:	Mobil:	Fax:
E-mail:	Důchod: starobní, invalidní, část. invalidní *	
psoriasis vulgaris*	Důchod přiznán na základě diagnózy	ANO ANO NE
psoriasis generalis*	diabetes I. typu*	od roku věku
psoriasis artropatika*	diabetes II. typu*	od roku věku
atopický ekzem*	vitiligo*	od roku věku
jiná forma psoriasis*	od roku věku	
Projevují se záněty duhovky či rohovky?	Jak často?	
Datum:	Podpis (u dětí zák. zást.):	

* nehodící se škrtněte, není povinné. Vyplněný formulář odešlete na adresu SPAE (nahore).

Konference o Lupence
Magistrát hl.m. Praha

Z Petrova nashledanou a příjemné Vánoce